

Modře označené štítky znamenají, že není zaplacené předplatné! Předplatné na jeden rok je 31,42 + 1,58 (HST) = 33 kan. dolarů Cena 2,85 + 0,15 (HST) = 3,00 dolary.	Agreement # 40005374/ Registration # 09089	Committed Á délai convenu	Telefon: 416/530-4222 647/728-0654
	Datum, dokdy jsou noviny předplaceny, je v pravém horním rohu štítku! ISSN 1186-9283 (Print) ISSN 1923-1784 (Online)		J Time

No. 5.

ČESKOSLOVENSKÉ NOVINY - CZECHOSLOVAK NEWSPAPER

(563.)

Thursday,

Vol. 26.

May 19,

2016

Published by ABE, P. O. Box 176, Station „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2

satellite1-416.com – zpravy.org – zpravy.ca – spravvy.ca

Putování za českým filmem a nejen za ním...

Asi první film, který jsem v životě viděl, byla komedie *V pátek třináctého*, ale z toho si nic nepamatuji. Asi to nebyl hluboký zážitek. Doma jsme neměli televizi a rodiče dbali, abychom neutrpěli morální újmu, tak následovaly dva filmy, které si již pamatuji a to dánský film z Grónska *Qivitoq*, ten jsem viděl v kině *Pilotů*, hlavně si pamatuji scénu, jak se místní hladoví psi vrhli na malého chlapce a pokousali ho. Byl tam také milostný trojúhelník, ale ten byl pro mne tehdy vedlejší záležitostí. Následoval barevný dokumentární celovečerní film Jacques-Yves Cousteau *Svět ticha*. Oba filmy byly oceněné na MFF v Cannes, což svědčí také o tom, že moji rodiče měli dobrý vkus. Pravda viděl jsem i několik filmů během pobytu v ozdravovně v Království III poblíž Dvora Králové, ale to se nepočítá, protože to nebylo v kině, ale v jídelně ozdravovny. Skutečnými filmovými svátky se však staly čtvrtky ve Strážném v Krkonoších, kam jsme jezdili na prázdniny. Jednou za týden se místní hospoda změnila v kino. Místo hospodských stolů byly v sále židle a kino do posledního místečka zaplněné naslouchalo, kdy se ozve zvuk automobilu přivázejícího z nedalekého Vrchlabí filmy, ať již mládeži přístupné nebo nepřístupné. Tak jsem viděl mnohem dříve než moji spolužáci *Dům na Ořechovce* s Marii Tomášovou.

Jestliže během střední školy patřily nedělní odpoledne fotbalu, pak soboty i díky tramvajence, která umožnila navštěvovat kina i na předměstí velké Prahy, stříbrnému plátnu. S přibývajícím věkem to byla i noční představení v kině Sevastopol od 22:15. K velkému nedorozumění došlo v roce 1965 během třetí celostátní spartakiády, kdy komunisti pustili jako odpuštěk mládeži *Perný den s Beatles* od jedné hodiny v noci. Kino bylo vyprodané, ale když jsem dorazil na místo, pořadatel mne odmítl vpustit, že už není sobota, ale neděle a že můj lístek platil na představení z pátku na sobotu, nikoliv na projekci ze soboty na neděli. Nás postižených bylo celé hejno, zatímco těch v kině se správným lístkem bylo pouze pár. Nakonec nás pořadatel vpustil, ale pouze k stání. Tak jsem jako jeden z prvních spatřil českou premiéru slavného filmu.

Po roce 1968 šla řada filmů do trezoru a lepší cizí filmy se promítaly hlavně v kinu *Klub* v Klimentěské ulici. I zde však byly omezeny. Pro FAMU se promítaly i Formanovy filmy a stačilo vědět, kdy to bude a mít *index*, že jste studentem vysoké školy. Jinou cestou za poznáním byly odborné semináře pana Kučery. Vždy deset filmů s výkladem. A tak bylo možno shlédnout italské neorealisty (Visconti, Rosellini, de Sica), francouzskou novou vlnu (Jean-Luc Godard, Alain Resnais) anglické rozhrňované muže jako Tony Richardsona, či známého režiséra pocházejícího z Ostravy Karla Reisz, jugoslávský film (Alexandara Petroviče, Živojina Pavloviče, Branka Ivandy, či Dušana Makavejeva).

Když jsem přišel v září roku 1981 do Toronta, probíhal jeden z prvních ročníků Torontského mezinárodního filmového festivalu a tak jsem měl pocit, že moje cesta za filmem náročného diváka bude pokračovat. Jenže festival skončil a přišel filmový půst do dalšího podzimu.

Od té doby netrpělivě vyhlížím každé září a pečlivě zkoumám, co bude na příštím festivalu. Jestli se tam objeví nějaký nový český nebo slovenský film, či něco zajímavého z východní Evropy, obzvláště z Maďarska nebo Rumunska. Na jednom z festivalů jsem se seznámil s Radovanem Holubem a ukázal jsem mu svůj film, který jsem natočil v

Film *Uprchlíci*: Tomáš Kratochvíl -vlevo

letech 1973 až 1976 a ten mi doporučil festival v Plzni *Finále* a skutečně tam byl tento film v roce 2000 uveden. Jelikož je to přehlídka českých a slovenských *Filmů našich let* (podle toho názvu festivalu), jezdím tam od té doby každým rokem. Pravda, moje návštěva festivalu byla ohrožena v roce 2010, kdy explodovala islandská sopka Eyjafjallajökull a od 15. do 23. dubna nelétala letadla mezi severní Amerikou a Evropou. Díky Blance Martinčkové a Nitra Travel se mi podařilo dostat na druhé letadlo *Air France*, které letělo do Paříže a stihnout alespoň druhou polovinu festivalu. To, co bylo v první polovině, jsem dostal na DVD, takže se mi i tehdy podařilo vidět téměř vše z festivalu.

Letos se mi však rekord druhého přeletu přes oceán podařilo ještě překonat. V únoru jsem si opět přes paní Martinčkovou objednal letenku do Prahy, tentokrát přes Brusel. Jenže 22. března mne Maria probudila, že na letišti v Bruselu došlo k dvěma výbuchům. Od té doby nebylo jasné, jestli něco z Toronta přes Brusel do Prahy létá nebo ne. Na internetu byly rozporuplné informace. Řekl jsem si, že terorismu se neustupuje a pokud letadlo poletí, tak že s ním poletím. Skutečně 6. dubna jsem dostal e-mail, jestli si chci změnit místo v letadle z Toronta do Bruselu. Klepl jsem na patřičný odkaz a zjistil jsem, že je letadlo téměř prázdné. A bylo.

Když jsem na torontském letišti přišel k okénku, u kterého byl nápis BRUSSELS AIRLINES, nikdo tam nebyl. Pouze zástupce společnosti, který mně předal jako dárek pouzdro na pas s nápisem *We go the extra smile – Brussels Airlines – Inaugural Flight Toronto-Brussels – March 27, 2016*. Bylo sice 7. dubna, ale darovanému koni na zuby nehleď, jak praví přísloví a poděkoval jsem za dárek. Je to jedna z těch kuriozit, které mám nyní doma. Podobnou kuriozitou je vlajka *ČSSR na Olympijských hrách v Los Angeles 1984*. Jak známo Československo na této Olympiádě chybělo a vlajčku mi dal Karel Malina na MS ve fotbale v Mexiku v roce 1986. Skutečně v zadní části letadla skoro nikdo nebyl a obsluhovaly mne čtyři pěkné letušky. Čekal jsem, že v Bruselu vystoupím a od prvního do posledního okamžiku

budu pod policejním dohledem, ale letištem jsem procházel sám. Nikde nikdo. Prázdné chodby. Bylo to jako v mauzoleu. Problém byl, že z Bruselu neletělo letadlo do Prahy, ale paní Blanka mne přesměrovala na Curych a za chvíli jsem již směřoval do Švýcarska a opět prázdným letadlem. Teprve v Curychu se letadlo do Prahy naplnilo, ale to již byl jiný příběh, vedle mne seděl Čech a tak jsem dostal první lekci o migraci. Přestože jsem se dalšímu školení na toto téma programově vyhýbal, nebyl jsem toho ušetřen, protože v Čechách mají už čtyři uprchlíky ze Sýrie, alespoň podle zpráv z dnešního Radiožurnálu.

Jak praví kniha Kazatel, *jest čas rození i čas umírání, čas sázení a čas vykopání, což vsazeno bývá*; tak i tentokrát mne čekal i okamžik posledního rozloučení s Janem Šimsou, které se konalo v Brně 16. dubna. Jan Šimsa byl jedinečnou postavou českého disentu. Mohu-li o někom říci, že byl mužem spravedlivým, pak to byl právě on. Nečinil rozdílu mezi levicí a pravicí, ačkoliv sám inklinoval spíše k sociální demokracii. Narodil se 2. října 1929. Byl synem Jaroslava Šimsy, sekretáře Akademické Ymky. Jaroslav Šimsa byl aktivní v protinacistickém odboji, 27. února 1940 byl zatčen a zemřel v Dachau 8. února 1945. Jan Šimsa se koncem války seznámil s radikálním pacifistou kazatelem Přemyslem Pittrem a spolupracoval s ním i po skončení druhé světové války v letech 1945-1947 při pomoci opuštěným českým, židovským a německým dětem. V roce 1952 byl poprvé zatčen, když se ho StB pokusila neúspěšně získat ke spolupráci. Po studiích dostal povolávací rozkaz do armády a jako politicky nespolehlivý si odsloužil část vojenské služby u PTP. Sloužil jako evangelický farář v Pardubicích, na Vinohradech, v Klášteře nad Dědinou a v Prosetíně na Českomoravské vrchovině. V roce 1975 mu byl normalizačním režimem odňat státní souhlas k výkonu povolání duchovního. Odstěhoval se do Brna, kde pracoval jako skladový dělník. Po srpnu 1968 byl již 7. listopadu na Václavském náměstí zadržen a zmlácen. Patřil k prvním

Pokračování na str. 5

satellite 1-416

Agreement # 40005374/ Registration # 09089
P.P.I.C. Accounts # 1001583
GST Business # 86957 0572 RT0001
Paid in Toronto

CZECHOSLOVAK NEWSPAPER
published by ABE

P.O. Box 176, Station „E“,
Toronto, Ont. M6H 4E2

Telefon: 416/530-4222, 647/728-0654

E-mail: abe@zpravy.ca

abe@satellite1-416.com

www.satellite1-416.com

www.zpravy.org

www.zpravy.ca

www.spravy.ca

Česká adresa: ABE/ČIŽINSKÁ

Štefánikova 387, 500 11 Hradec Králové 11

Tel.: 222-261-811

ISSN 1186-9283 (Print)

ISSN 1923-1784 (Online)

Advertising rates: 22.00 per inch/col.

\$ 1.65 CDN per line/col.

Předplatné:

v Kanadě \$ 31,42 + \$ 1,58 (GST) = \$ 36,00,

pro ostatní svět CND/US \$ 50 .

v ČR 800 Kč, na Slovensku 30 eur.

PDF elektronicky \$ 20 - (dobrovolné)

V ČR 200 Kč, na Slovensku 8 eur.

Churches

ČESKÉ A
SLOVENSKÉ
BOHOSLUŽBY
V TORONTĚ

Římsko-katolický kostel sv. Václava (R.C. Church of St. Wenceslaus), 496 Gladstone Av., Toronto, Ont. M6H 3H9.
Internet: www.katolik.ca. Bohoslužby: neděle v 10:30, pátek 19:00. Duchovní správci: Tomáš Kaňa a Libor Švorčík. Tel.: 416/532-5272, fax: (416) 516-5311.

Římsko-katolický kostel sv. Cyrila a Metoda (R.C. Church of St. Cyril and Methodius), 5255 Thornwood Drive, Mississauga, Ont. L4Z 3J3. Slovenská omša: Ne.: 11:00, po a št.: 8:00, út., st. a pá.: 19:00, 1. so 18:00. Anglická: Ne.: 9:00 a so.: 17:00. Farář: J. Vaňo. Kaplan: E. Rybánský. Tel.: 905/712-1200, fax: 905/712-0974.

Slovenský grécko-katolický kostel sv. Marie (Slovak Greek Catholic Church of St. Mary) 257 Shaw St., Toronto, Ont. M6J 2W7. Tel. 416/531-4836. Bohoslužby: 9:00 angl., 10:30 slov.

Slovenský evanjelický kostol augsburgského vyznania sv. Pavla (Slovak Evangelical Lutheran Church of St. Paul) 1424 Davenport Rd., Toronto, Ont. M6H 2H8. Tel.: 416/658-9793. Rev. Ladislav Kozák, Bohoslužby: nedel'a: 10:45.

Luteránský kostel sv. Lukáše, (Lutheran Church of St. Luke), 3200 Bayview Ave. (Bayview a Finch), Toronto. Rev. Dušan Tóth. Nejbližší bohoslužby: 8. 5. a 19. 6. v 13 hodin.

Moravští bratři (Moravian Brothers Church); Bohoslužby pouze anglicky-neděle v 11:00. 7 Glenora Ave. Toronto, Ont. M6C 3Y2. Tel.: 416/656-8661. Duchovní správce: Rev. Margaret Hassler, Pastor, e-mail mkhassler@yahoo.com

Kat. bohoslužby mimo Toronto

Burlington: St. John Baptist
2016 Blairholme Ave., Burlington, ON. -
Bohoslužby každou druhou neděli v měsíci v 15:00 hodin. Duch. správce: Jiří Macenauer. Tel.: 289/337-2911

Kingston: Kaple Newman House,
192 Frontenac Street. Nejbližší bohoslužby:
11.6. v 11 hod.

Ottawa: Kostel sv. Leopolda Mandiče: (Lyndale a Hirchey): 170 Hinchey Avenue. Nejbližší bohoslužby: 11.6. v 17 hod.

Vineland: St. Helen's Church R.C. Parish,
4156 Maple Grove Rd.

Kat. bohoslužby mimo Ontario

Montreal: Kaple Loyola High School, 7272 Sherbrooke Street. Nejbližší bohoslužby:
Nejbližší bohoslužby: 12.6. v 11 hod.

MASARYK MEMORIAL INSTITUTE & CSSK TORONTO

zve všechny zájemce o českou historii na hodinový seminář s promítnutím filmu
invites all interested in Czech history for one hour seminar followed by a movie about

Císař římský Karel IV.
Roman Emperor Charles IV.

Ve středu 1. června 2016 od 13 hodin
v kostele sv. Václava
496 Gladstone Ave., Toronto

Presentation was prepared
by Ing. Jerry Vila

► Info (416)439 4354

|Vstup volný Admission free

Česká televize

Nová vize

vysílá v Ontariu vždy v sobotu v 10:00 hodin

opakování v úterý v 7:30 hodin

na stanici OMNI 1

(V Torontu kanál 47/kabel 4, 169 a 520)

E-mail: novavize.ca@gmail.com

Adresa: 7-Auburn Ave. # 1, Toronto ON, M6H 2L6

Informační a imigrační středisko ČSSK

Porady a ověřování dokladů po předchozím zavolání

Poštovní adresa je:

P. O. Box 564, 3044 Bloor St. W., Toronto, Ont. M8X 2Y8

Tel.: 416/925-2241, fax: 416/925-1940

E-mailové adresy: Ústředí: ustredi@cssk.ca

Torontská odbočka ČSSK: Toronto@cssk.ca

Webová adresa ČSSK: www.cssk.ca

Torontská odbočka ČSSK

Telefon: (416) 762-6846

Masaryk Memorial Institute Inc.

450 Scarborough Golf Club Rd., Scarborough, Ont. M1G 1H1

Tel.: (416) 439-4354, Fax: (416) 439-6473

Knihovna na Masaryktownu

Středa: 16:00-21:00.

Tel.: 416-439-0792

Klub seniorů při Osadě svatého Václava

496 Gladstone Ave., Toronto

se schází (kromě měsíců července a srpna)

každou první a třetí středu v měsíci ve 13 hodin,

před tím jsou od 12 hodin bohoslužby.

Satellite 1-416

jsou nezávislé noviny reflektující různé názory, které se nemusejí vždy shodovat s názory redaktorů těchto novin. Jsme přesvědčeni, že výměna myšlenek a názorů slouží vzájemnému pochopení a porozumění. Zásadně však neuvěřujeme články s rasistickým zaměřením, nepřátelské jiným národnostem nebo náboženstvím a podporující násilí.

Naším úkolem není říkat čtenáři, co si má myslet, ale předat mu informace, z kterých si může udělat svůj vlastní názor.

Přebírání původních článků a informací je možné, pokud se nezmění charakter článku a pokud nebude porušena rovnováha, která se diskutuje sleduje.

Všechny články v našich novinách musí být podepsané a autor zodpovídá za správnost údajů v nich uvedených.

We acknowledge the financial support
of the Government of Canada through Canada Periodical Fund
of the Department of the Canadian Heritage.

Naše internetové stránky

Satellite 1-416

Výběr z článků v našich novinách.
Aktuální vždy v den vyjítí novin.

satellite1-416.com

zpravy.ca

zpravy.org

spravy.ca

***

Toto číslo v PDF

www.5.satellite1-416.com

www.5.zpravy.ca

www.5.spravy.ca

***

Kalendář

Co se připravuje

v krajské komunitě v Kanadě

kalendar.satellite1-416.com

kalendar.zpravy.ca

kalendar.spravy.ca

***

Nové divadlo

O jednotlivých představeních

Nového divadla v Torontu

divadlo.zpravy.ca

***

NHL

Zpravodajství z NHL

nhl.zpravy.ca

***

Jak vyjdeme
v roce 2016

5 - 19. 5. 2016

6 - 16. 6. 2016

#7 - 21.7. 2016

8 - 1. 9. 2016

9 - 6. 10. 2016

10 - 3. 11. 2016

11 - 8. 12. 2016

***

Financial

Kursovní lístek

100 Kč	5,39CDN
1 CD N \$	18,56 Kč
1 EURO	1,46 CDN \$
1 CND \$	0,67 EURO
1 US \$	1,29 CDN \$
1 CND \$	0,76 US \$

Universal Currency Converter - 18. 5. 2016

1 CDN \$	18,50 Kč
1 EURO	27,00 Kč
1 US \$	23,91 Kč

ČSOB - 18. 5. 2016

Toto číslo jsme dali
do tiskárny

24. 5. 2016 v 13:00

Příští číslo vyjde:

16. 6. 2016

Uzávěrka: 11. 6. 2016

Kdo je Zdeněk Izer?

Narodil se 7. září 1966 v Praze. Je to český herec, bavič a moderátor. Po nepřijetí na střední grafickou školu se vyučil automechanikem. Proslavil se především sérií audio nahrávek *Policejní akademie 93* a *Bezva partou* aneb *Maňas ve fabrice* s pokračováním *Maňas a revoluce 95*. Na TV Prima uváděl sérii zábavných televizních pořadů *Jen blbni*, *Kinobazar*, *Pípšoubazar*, *Telebazar*, na ČT pak pořad se skrytou kamerou *Na palmě!*. Účinkoval také ve svém pořadu *Buřtcajk* s komikem Milanem Pitkinem na TV Pětka. Jeho obvyklým spolumoderátorem byl původně Marek Dobrodinský, v posledních letech jej nahradil Petr Freund. V současné době objíždí republiku se svými pořady *Po plastice pípl*, *Dnes vás baví holohlaví* a *Ze dvou se to lépe táhne*.

wiki

***

Kalendář
www.kalendar.zpravy.ca

- 29. 5. (ne) 17:00
Martin Karliček - piano
Nokturna v městě
Kostel sv. Václava
496 Gladstone Ave., Toronto
***
- 1. 6. (st) 13:00
Přednáška s filmem o Karlu IV.
Kostel sv. Václava
496 Gladstone Ave.
***
- 4. 6. (so) 13:00
Luther Cup
Turnaj ve stolním tenisu
Hala kostela sv. Pavla
1424 Davenport Rd., Toronto
***
- 4. 6. (so) 13:00
Dětský den na Masaryktownu
***
- 5. 6. (ne)
Pout' do Midlandu
***
- 11.6. (so) 19:00
Zdeněk Izer
v Hale kostela sv. Václava
496 Gladstone Ave., Toronto
***
- 12.6. (ne) 14:00
Zdeněk Izer
a Velká párty Čechů a Slováků
na letišti v Edenvale
5195 Ontario 26, Stayner
***
- 25. 6. (so) 11:00
Český a Slovenský den na
Masaryktownu
***
- 16. 7. (so) 14:00
Koncert pod širým nebem
Legends of Rock 'n' Roll & disco
Edenvale Aerodrome
5159 Highway 26 E. Stayner
***

Czech & Slovak Institutions

České velvyslanectví
Czech Embassy
251 Cooper St.
Ottawa, ON K2P 0G2
Tel.: (613) 562-3875
Fax: (613) 562-3878
E-mail: ottawa@embassy.mzv.cz

Slovenské velvyslanectví
Slovak Embassy
50 Rideau Terrace
Ottawa, ON K1M 2A1
Tel.: (613) 749-4442; 749-4450
Obch. zast.: (613) 748-1773
Fax: (613) 748-0699

Český generální konzulát
Czech General Consulate
2 Bloor Street West, Suite 1500
Toronto, ON M4W 3E2
Telefon: 416-972-1476
Fax: 416-972-6991
E-mail: toronto@embassy.mzv.cz
Úřední hodiny:
pondělí, úterý, čtvrtek a pátek 09.00 - 12.00

Honorary consulate
of the Czech Republic
Calgary, AB
Honorary Consul: Jaroslav Jelínek
Suite 303 - 6707 Elbow Dr. SW.
Calgary, AB T2V 0E5
Tel.: (403) 269-4924, Fax: (403) 259-4533
E-mail: calgary@honorary.mzv.cz

Montreal, Quebec
Honorary Consul:
JUDr. Hynek Žikovský
2020 University, Suite 1920.
Montreal, QC
Tel.: (514) 316-4383
E-mail: montreal@honorary.mzv.cz

Honorary consulates
of the Slovak Republic
Calgary, AB:
424 Varsity Estates Place NW
Calgary, AB T3B 3B9
Tel.: (587) 333-6831,
Fax: (206) 424-0205.
E-mail: richard@wolffi.com
Mr. Richard Wolffi, Honorary Consul
Jurisdiction: Alberta and Saskatchewan

Montreal, QC
22, Place de la Madeleine
Dollard des Ormeaux, QC H9B 1W3
Tel.: (514) 421-2972,
Mobil: (514) 585-2496
Fax: (514) 421-1583
slovex@sympatico.ca;
slovex@slovex.com
Dezider Michaletz, Honorary Consul

Toronto, ON:
649 Brooker Ridge
Newmarket, ON L3X 1V7
tel: 647/290-9304 fax: 905/898-0166
slovakconsulateto@gmail.com
Michael Martincek, Honorary Consul
Jurisdiction: Province of Ontario

Za přírodou sopečného ostrova

Když se řekne *České středohoří*, představíme si romantickou krajinu bývalých sopek, komolých kuželů a čedičových vyvřelin. Kus *Českého středohoří* však nalezneme i ve východních Čechách. Ano, řeč je o Kunětické hoře, z široka daleka viditelné majestátní dominantě rovinatého kraje. Nejbližší k ní mají samozřejmě z Pardubic. Královéhradečtí, tedy nemotoristé, ale již musí řešit otázku, jak se tam ve zdraví dostat. Neboť svoboda cyklisty vytlačovaného přemnoženými automobily je jen teoretická. Kupříkladu právě k bezpečné přímé cestě na jih abyste disponovali masivním plechovým brněním, hlučným a jedovatě zplodiny produkujícím vehiklem, zkrátka, abyste se opevnili cca jeden a půl tunovou hmotou. Pak máte šanci na této komunikaci obstát. Naštěstí existuje pro cyklisty varianta trasy na zdravém luftu, byť delší a krkolomnější.

Je Kunětická hora běžný kopec? Kopec pro „jedno“ použití? – Inu, záleží na úhlu pohledu. Pro někoho může jít hlavně

Střevlík fialový - Foto: Dana Petrová

o kupu kvalitního stavebního kamene, jiný ji velebí coby jedinečný výtvar přírody se středověkým hradem na vrcholu, kteréžto musíme zachovat pro budoucí. Ale, cožpak by se někdo odvážil ohrožovat tento krajinný skvost? – Pravda, nad Kunětickou horou už dnes nevisí onen Damoklův meč zániku jako třeba nad českolipským Tlustcem, ale nebylo tomu tak vždy. I „Kuňka“ měla namále. Již padaly hradby a těžba kamene neznala slitování. Záchrana přišla za minutu dvanáct. Našli se naštěstí osvětlení lidé, dnes by se řeklo ekologičtí extrémisté, Pardubický musejní spolek, který ten kopec kamení se zříceninou odkoupil a zachoval. Pak následovala z dnešního přírodně-ochranářského pohledu nepřijatelná revitalizace. Strže, svahy a vyrubané plošiny se proměnily v parkové záhony skalniček a třešňové a jablonoňové sady. Tyto lidské zásahy do místního ekosystému dodnes určují charakter zdejší přírody. Tak kupříkladu z více jak osmi set druhů rostlin je zhruba třetina nepůvodních. O tom vědí nejvíce odborníci z hradeckého Muzea východních Čech, kteří podrobný inventarizační průzkum této lokality, nyní již přírodní památky, před časem prováděli.

Co zde tedy mohou milovníci přírody objevit? Podle entomologů patří Kunětická hora k nejvýznamnějším lokalitám východního Polabí. Ze stovek druhů motýlů jmenujme otakárka fenyklového, jeho ovocný příbuzný je však již léta nezvěstný, obdobně jako modrásek rozchodníkový. Brouky pak zastupuje kupříkladu dravý drabčák, krasec lesklý a třešňový, střevlík fialový a zapomenout nesmíme ani na vzácného páchníka hnědého, díky němuž je toto místo zařazeno mezi evropsky významné lokality.

Vzdušný prostor nad hradem neovládá proudová letka z pardubického letiště, ale početná kolonie kavek obecných. I ta však dokáže být velmi hlučná. Pokud se zrovna utiší, rozpozná zkušený ornitolog zpěv třeba pěnice černohlavé či slavíka obecného. Na hoře hnízdí i mohutný výr velký, který musí čelit nejružnějším bujarým oslavám a ohňostrojům.

Vraťme se však ještě ke zdejší bylinkám. Z dřívějšího hojnějšího výskytu orchidejí lze dnes spatřit tak akorát bradáčka vejčitého. V plně rozpuklém jaru tu je i přesto na co se dívat a k čemu přivonět. V travním porostu vystavuje svoje květy například šalvěj luční, žebříce pyrenejská, tařice

Kunětická hora - Foto: Miroslav Petr

kališní, snědek Kochův nebo vzácná tolice nejmenší. Houbaře jistě potěší moučnatě vonící čirůvka májovka, pečárka a možná i hnojník.

Nejen kytičkám, ale i hmyzu a dalším složkám živé přírody prospívá postupné vysekávání trávy stejně jako pastva koz. Ostatně to je právě součástí managementu péče o tuto lokalitu. A zjevně to i funguje, shodují se přírodovědci z Muzea východních Čech.

Závěrem lze návštěvníkům Kunětické hory doporučit, aby si přes zaujetí bohatou místní historií a dalekými výhledy našli i chvilku pro zdejší pestrou a zajímavou přírodu. Stojí za to.

Miroslav Petr, květen 2016

***

Dr. Petr Munk Chiropraktik

1552 Bloor St. W.
Toronto, Ont.
www.drpetermunk.com

Ordinační
hodiny:
Pondělí-pátek:
10-13 a
15-19.

Tel.: 416/533-0005

ČESKO-SEVEROAMERICKÁ OBCHODNÍ A KULTURNÍ KOMORA INC.

CZECH – NORTH AMERICAN
CHAMBER OF COMMERCE
AND CULTURE

909 Bay St. # 1006
Toronto, ON M5S 3G2

Tel./Fax: (416) 929-3432

E-mail: czechevents.novotny@gmail.com
www.czechevents.net

Motocyklový blázen a tramvajový Dodeska-den

Rost'a Firla mně před časem povolil, že mohu mít jakékoli poznámky k jeho článku a jelikož se jedná o tak trochu festivalové číslo, dovoluji si poznámku úvodem. Vynikající japonský režisér Akira Kurosawa natočil v roce 1970 nádherný film *Dodeska-den*. Film je adaptací románu Šúgoróa Jamamoty a líčí v mozaice osudy obyvatel nejhudší předměstské kolonie Tokia. Lidí, jimž z různých důvodů nezůstalo skoro nic a přežívají jen silou vůle, podobně jako jejich zchátralé příbytky. *Název filmu Dodeska* 'ka den *není žádné konkrétní slovo. Vyjadřuje rytmické skandování, jímž retardovaný chlapec Roku-čan napodobuje zvuk tramvají, jež denně mijejí zchátralý slum a pro něj představují zpodobení všeho luxusu a krásy, již je schopen si představit. Podobně jako Roku-čan mají i ostatní obyvatelé své sny a naděje uprostřed své dennodenní bídy* (čsfd).

V obsahu, který je uveden k filmu se uvádí, že se jedná o vlak, ale pokud se pamatují i ostatní děti ho nazývají tramvajovým bláznem. Film začíná, že Roku-čan posnídá, poprosí Budhu, aby ochraňoval maminku a odchází do práce. Teprve, když přijde na smetiště, kde má svoji dráhu, své koleje a svoji neviditelnou tramvaj, zjistíme, že s Roku-čanem není něco v pořádku.

(Ukázka z filmu je na <<https://www.youtube.com/watch?v=JiUgFT8DAR8>>)

Okamžitě jsem si vzpomněl na tento film, když jsem dostal 13. května od Rosti Firlý následující příběh:

Nazdar, Aleši, a vzpomněl jsem si na Tebe, když jsem Mervynovi včera vyprávěl tuto historku, že by Tě zajímala:

Sotva vyschnou silnice a odtaje sníh, moji sousedé vytáhnou své milované motocykly z garáže, naleští je a vyjedou a tichem rachotí dvoutaktní motory. Osobně motorky nemám rád od té doby, co se do baráků, kde jsme bydleli na Hlučinské ulici v Přívoze nabourala motorka a byl jsem, co kluk, u toho, jak sousedi sbírali potlučené tělo se zdí a z ulice.

Ale namísto vlastních motorkářských zážitků znám historku, kterou mi vyprávěl František z Vrbna o místním motorkářovi: Tento výtečník mdlé inteligence měl imaginární motorku, na které projížděl (rozuměj běhal) Vrbnem.

Tu pomyslnou motorku zaparkoval třeba před samoobsluhou a vešel nakoupit. V nestřeženém okamžiku se podíval ven výkladní skříní, vyběhl ven a okřikoval babičku, že si zaparkovalo kolo o jeho motorku, kterou babička nemohla vidět, ale Fandu znala a omluvila se a přemístila svůj bicykl a lidé v samošce řvali smíchem.

Jindy zas Fanda, běžící na své pomyslné motorce, zastavil u ženy s nákupem, nabídl se, že jí ty tašky odveze, a pak klusal vedle ní, vrčel jako motorka a nesl ten nákup.

Pochopitelně se historky o motorkovém Fandovi daleko líp vyprávějí a předvádějí, když Fanda usedá na neviditelnou motorku, sešlápne startér a rukou protáčí rukojeť s plynem. Za zmínku stojí poslední, co znám, ale tu není nutné předvádět.

Ve vrbenském hotelu *Praděd* se bavila skupina hajných se svým nadřazeným nadlesním z Jeseníku. Myslivci zapíjeli jakousi udalost. V hospodě se kolem desáté objevil i Fanda Motorka, když zaparkoval svou neexistující motorku před hospodu a kdosi mu hned nabídl pivo, Fanda ho odmítl se slovy: No dovolte, jsem řidič a piju jen limonádu a všichni zahučeli smíchem, krom pana nadlesního, který Fandu neznal. Fanda si vzal sodovku k vedlejšímu stolu a poslouchal řeči lesníků; před jedenáctou se zdvihl od stolu pan nadlesní, aby chytl autobus z Vrbna do Lázní Jeseník a tu nastala Fandova chvíle, že se nabídl, že pana nadlesního odveze na motorce.

„Opravdu,“ zaradoval se nadlesní, a rád zůstal až do zavírací doby a popíjel pivo za pivem a u vedlejšího stolu lokal Fanda sodovku a naslouchal, co se povídá.

Pamětníci této chvíle vyprávějí, že když pan nadlesní s houfem svých podřízených vyšli na vratkých nohách z hospody a Fanda přistoupil k neexistující motorce a před nadlesním stáhl motorku ze stojanu, sešlápł startér a mezi vrčením motoru „vrrr“, který dělal hubou, vyslovil větu: „Tak si pane nadlesní nasedněte,“ tak nadlesní sundal brokovnici z ramene, první patronu vypálil do vzduchu a druhou za prchajícím Fandou. Naštěstí neměl v dvojhlavňovce třetí patronu, kterou by zajisté vypálil do houfu svých chechtajících se podřízených.

Policejní automobil se objevil okamžitě a pana nadlesního veřejně bezpečnost odvezla do Jeseníku. Dnes již nevím, jestli to bylo do vyšetřovací vazby anebo domů, aby se z toho zážitku vyspal.

Tuto historku jsem slyšel před čtyřiceti léty, a od té doby jsem stokrát vyprávěl s velikým úspěchem u posluchačů, když jsem v podřepu mezi vrčením říkal, tak si pane nadlesní nasedněte, posluchači padali ze židlí.

Přeji hezký den, všechno dobré a spoustu sluníčkového vitamínu D.

***

Rost'a Firla – Sudbury

Putování za českým filmem a nejen za ním...

Pokračování ze str. 1

signatářům Charty 77. V roce 1978 byl zatčen a odsouzen na osm měsíců nepodmínečně (pět měsíců ve vyšetřovací vazbě, Bohunice, zbytek Plzeň-Bory) za „napadení veřejného činitele“. Důvodem byl incident, který se odehrál při domovní prohlídce u Šimsů. Jan Šimsa shodil policistu do peřin, když bránil svoji manželku Milenu, která se snažila ukrýt poslední dopis filozofa a rodinného přítele Jana Patočky. Při tom ji tehdy napadl příslušník StB poručík Miloš Bata. Rehabilitace Ústavním soudem se Jan Šimsa dočkal až v roce 2007. Po sametové revoluci Jan Šimsa spoluzakládal politické hnutí Občanské fórum (OF) jako širokou, spontánní platformu občanských nezávislých aktivit, které odmítaly totalitní komunistický režim. Nějaký čas (1991 až 1994) redigoval i Křesťanskou revue, přednášel o T. G. Masarykovi, Přemyslu Pittrovi a spolupůsobil při vydání spisů Boženy Komárkové. (To je stručný příběh Jana Šimsy, některá data jsem si vypůjčil z wikipedie).

Bylo mi ctí během odpoledne vzpomenout na krátké období, kdy jsem byl s Janem Šimsou v Plzni na Borech. Jan Šimsa mi jednou řekl, podívej se na ty bojovné Poláky nebo Jugoslávce, když jim vezmeš zbraň, jak se nemají čeho zachytit a jak jsou zubožení. Pak vyprávěl o svém otci, který byl pacifistou při diskusích s T. G. Masarykem. Masaryk mu tehdy namítl: „A co když přijde nějaký gangster a bude mlátit vaši ženu a děti. Vy ho necháte být?“ Tehdy mu Jaroslav Šimsa řekl, že tato otázka není hodna filosofa. Honza tehdy dodal: „A to netušil, že jeho syn bude sedět za to, že bránil svou ženu proti gangsterovi, který kroutil ruku jeho ženě...“

Tehdy jsem se také poprvé dověděl o tom, že největším zastáncem ozbrojeného odporu při Mnichovu byl Emanuel Moravec. Když k němu nedošlo a nemohl se spolehnout na zbraň, viděl jediné východisko v kolaboraci. „Zatímco můj otec pacifista, zemřel v Dachau...“ Mrzí mne jediná věc, že jsem při brněnské vzpomínce nedodal svůj komentář. „Pravdu neměli ani TGM ani Emanuel Moravec, ale pravdu měli Jaroslav a Jan Šimsovi. Profesor Heller v jedné ze svých teologických úvah řekl, že úkolem křesťana je minimalizovat násilí a Jaroslav i Jan Šimsovi svými životními postoji násilí, ať již nacistické nebo komunistické skutečně minimalizovali.“

Byl čas odebrat se do Plzně na Finále. Tomáše Kratochvíla jsem poznal před časem zde na plzeňském festivalu a letos tu měl dva filmy. *Uprchlíci a Češi proti Čechům*. Dva dokumenty, kdy se snaží podívat na věci zevnitř. Přiznám se, že první film jsem shlédl až v Torontu přes internet a rozdělil bych ho do dvou částí. První, kdy putuje v listopadu 2015 se svým arabským přítelem, který žije již dvacet let v Čechách a se studentkou arabistiky z Prahy až na hranice Islámského státu. Hovoří s uprchlíky, co mají již část cesty za sebou, kteří vyprávějí svou zkušenost z cesty, projevují svůj vděk Řecku za to, že jim poskytlo během cesty pohostinství. Nakonec se celé skupině podaří dostat až do Turecka na hranice s Islámským státem. Je zajímavé, že řada syrských utečenců nechce do Evropy a vytváří si svoje obchody a zázemí v Turecku, protože je jim tamní společnost bližší než ta v Evropě. Tomáš Kratochvíl však chce příběh a chce natočit dokument o dvojici uprchlíků. Nakonec nalezne iránskou dvojici matku se synem, kteří jdou za svým snem do Německa. Tomáš a jeho přítelkyně se vydávají za Čečence a díky tomu se jim podaří setkat se s pašeráky lidí. Odhalit jejich taktiku, kdy používají proti utečencům i násilí. Film končí, když se celá skupina znovu setká poblíž Bonu o Vánocích 2015. Přes to vše je Tomáš přesvědčen, že migrace musí mít pravidla, protože nikdo neví, jak dál. Druhý dokument sahá až do roku 2013, kdy se režisér odstěhoval do cikánského gheta v Ústí nad Labem. Získal zde řadu přátel, vypravuje se však i do Ostravy, kde se konají před ubytovnou proticikánské demonstrace. Mnozí z demonstrantů se netají názorem, že by bylo dobré JE (cikány) všechny povraždit.

Polská režisérka Krystyna Krauze měla na festivalu film *Bratříček Karel*. Vypráví o tom, jak Poláci vidí i s odstupem doby Karla Kryla. Kryl velice často spolupracoval s polským vysíláním Svobodné Evropy, díky kterému byl znám i v Polsku. V dokumentu je zachycen i památný koncert z Vratislavi, kde měli v roce 1989 poprvé příznivci druhé kultury z Československa možnost vidět exilové zpěváky. V dokumentu je zachycen i triumfální návrat do Prahy a Krylovo zklamání z rozpadu Československa a polistopadového vývoje.

Zlatého ledňáčka z letošního Finále si odnesl film, který vznikl v mezinárodní koproduci *V paprscích slunce*. Film běžel současně i na festivalu *Hot Docs* v Torontu. Jde o to, jak

se dělá dokument v *Korejské lidově demokratické republice*. Ruský režisér Vitalij Manskij zachycuje jednotvárný život, kdy den začíná povinnou rozcvičkou na náměstí a kdy dětem je vymýván mozek k nenávisti k Japoncům, k jižní Koreji, ke kulakům a k třídním nepřítelům. V závěru filmu se holčička, která představuje členku *šťastné rodiny*, rozpláče. Má si vzpomenout na něco krásného, ale vybaví se jí pouze básnička o Kim Ir-senovi.

V paprscích slunce

Festivalová norma jsou čtyři filmy za den. Pokusil jsem se i tentokrát tuto normu dodržet, i když jsem střídal dokumenty s celovečerními filmy. Vynikajících celovečerních filmů bylo hned několik. Zajímavý film, který měl premiéru na *Berlinale* byl film *Já, Olga Hepnarová*. V roce 1973 šilená řidička zabila na Strossmayerově náměstí v Praze osm lidí. U

Já Olga Hepnarová

soudu se bránila, že to byla pomsta za to, že jí společnost po celý život ubližovala. O dva roky později byla jako poslední žena v Československu popravena.

Prach a David byly dva filmy, které mne zaujaly a kterým se v médiích nedostalo dostatečné pozornosti. *Jsme prach a v prach se obrátíme* je základní myšlenkou filmu Víta Zapletala. Film mluví o věcech, na kterých záleží. Dva bratři se setkají u umírajícího otce. Starší z nich prožívá celou záležitost z pohledu víry a klade si existenciální otázky. Mladší, který přijede s milenkou, je jaksí nad věcí, a přesto ona jakoby byla bližší k staršímu bratru. Chybí jí rodinný vztah a jakoby hledala něco hlubšího. V druhém se jedná o mentálně postiženého chlapce v Ústí nad Labem, který se rozhodne opustit rodinu a jít za dobrodružstvím do Prahy. Pokud má sílu a peníze, tak situaci jakž takž zvládá. V okamžiku, kdy síly a peníze ubývají, spí na periferii v popelnici nebo v noční tramvaji. Nemá v bistro na zaplacení jídla, nakonec se

Patrik Holubář ve filmu David

pokusí o sebevraždu. Otázkou je, jestli návrat do rodiny lze považovat za šťastný konec. V titulní roli Davida je skvělý Patrik Holubář.

Do další skupiny bych zařadil dva filmy se sociální tematikou *Domácí péče* a *Nikdy nejsme sami*. Oba jsou naprosto z odlišného prostředí. První je z jižní Moravy a je o zdravotní sestře, která se stará o pacienty na vesnici. V hlavních rolích jsou Alena Mihulová a jejího manžela hraje Bolek Polívka. Příběh zdravotní sestry, která pomáhá lidem, ale když sama onemocní, cítí se ztracená. Hledá pomoc v alternativní medicíně. Stále více si však uvědomuje, že pokud by se uzavřela sama do sebe, znamenalo by to pro ni konec. Druhý film je od režiséra Petra Václava a odehrává se v pohraničí, kde se prolínají osudy paranoidního bachaře, který se kamarádí s hypochondrem, jehož manželka je prodavačkou v místní samoobsluze, která je zamilovaná do majitele místního nevěstince, ten však touží po striptérce, která je manželkou

vězně v kriminálu. Trochu propletenec. Jako kdyby měl na režiséra, který žije v Paříži, vliv Jean-Paul Sartre. V dramatu *Za zavřenými dveřmi* on miluje první ženu, první žena miluje druhou ženu a druhá žena miluje muže. Výsledkem je, že peklo jsou ti druzí. Další příběh z filmu, kdy matka zahrabe před synem v lese patronu a aby ho odradila mu řekne, že se jedná o slepou nábojnici. Chlapec patronu vyhrabe a z legrace střelí po dědečkovi, kterého zastřelí. Episodu odnese, je hlavním viníkem a dostane se do polepšovny. Tento moment připomíná Sartrovu *Zed'* (příslušník odboje

Režisér filmu Petr Václav na festivalu Finále

chce potrápít vyšetřovatele a řekne vymyšlené místo, kde by se měl skrývat jeho přítel, ten však změní místo úkrytu a komando ho tam nalezne).

Za zmínku ve filmu stojí obzvláště postava bachaře a jeho monology, které můžeme slyšet velice často v určité xenofobní společnosti. Bachař při tom nezapomene zmínit, že byl také proti komunismu, ale že s tímto *lidským odpadem* se musí zatočit.

Mezi politickou satirou lze zařadit film Petra Zelenky *Ztraceni v Mnichově*, kdy do Prahy v roce 2008, přijede papoušek *Sir P*, který patřil Edouardu Daladierovi. Papoušek cituje důležité věty a prohlášení z doby Mnichova. Zelenka navazuje na některé téze historika a disidenta Jana Tesaře, který má nekonvenční pohled na Mnichovský komplex.

Ztraceni v Mnichově

Zlatého ledňáčka získal letos Olmo Omerzu za *Rodinný film*. Tento původem slovinský režisér se často zabývá vztahem rodičů a dětí. Tentokrát se rodiče v dobře fungující rodině rozhodnou brázdit na jachtě v Tichomoří. Dospívající děti mají přijet za nimi. Vše se vyvíjí jinak. Nedospělé děti spíše zneužívají svobody. Cesta rodičů neprobíhá tak hladce, jak se předpokládalo, ztroskotají a při tom zmizí i pes, který je vlastně součástí rodiny. Osobně jsem byl rozhodnutím poroty překvapen. Ale můj názor se většinou liší od názoru oficiální kritiky.

Aleš Březina, Foto: Finále

***

Rodinný film

Jak jsem byla okradena

Toulky světem. Někdy dlouhé. Periferie. Slumy. Bezdomovci. Následné otázky. Jedna z částí: "Byla jsi někdy okradena"? Dlouho ne. Až jednou se to stalo!! Zcela určitě moje taška jim padla do oka. Cítila jsem jejich pohledy hodně dlouhou dobu. Kam jsem se pohnula, tak hned i ony. Začala jsem být nervózní. Přidala jsem do kroku, oni také nelenily. Koukaly jsme po sobě. A potom se odvážily – v mžiku se chopily mé tašky s pomeranči a už jsem je pak neviděla! Ano, byly to opice! Takže musím přiznat, že jsem v cizině byla okradena!

Stalo se to jednoho slunného dne, v půli ledna, cestou na vrchol kolosálního gibraltarského Kamene vztyčujícího se z moře na jižním pobřeží Iberského poloostrova. Je to pořádný kus vápencové skály, 450 m vysoké, do nebe se vzpínající jako věž. Seshora je nádherný výhled do okolí, svět vám leží u nohou, přes průplav na druhou stranu se na obzoru rýsuje africké pobřeží, pod vámi se Atlantik střetává s mořem Středozezemím. Úžasný pocit i podiváná! I když lednové teploty byly dvojčíselné nad nulou a na nohách jsem měla sandály, tak podle kalendáře byla stále zima, takže i lanovka na vrchol nejela. Kdo se chtěl seshora podívat, musel si to vyslápnout, a jak jsem viděla, lidem se šlapat moc nechtělo. I kdyby lanovka byla v provozu, stejně bych šlapala! Zřejmě už i ty opice byly zimou otrávené, málo turistů, málo pomerančů i banánů a tak, jak mě uviděly, hned jsem se stala jejich kořistí. Tyto bezocasé opice - *Barbary macaques* - se prý dostaly ze Severní Afriky do Evropy v osmnáctém století. Jsou to stejné opice (zkouška DNA to potvrdila), které v Maroku a Alžírsku žijí divoce, v Gibraltaru tak napůl a jsou jediné, které v Evropě žijí volně. Jen za opicemi jsem do Gibraltaru zcela určitě nejela, ale byla to vzácná příležitost se k nim přiblížit a i když mi snědly

Jediný druh opice volně žijící v Evropě

pomeranče, odpustila jsem jim! Jak se mi tak zdálo, tak tu jsou tou největší atrakcí. Legenda praví, že Angličané si ponechají Gibraltar tak dlouho, dokud zde budou opice stále žít. Proto prý se Winston Churchill velmi snažil o zvyšování jejich počtu. V dnešní době se naopak opicím dává antikoncepce, aby tolik nerodily. Matky s mladými jsou nějakou dobu vždy ponechány v opičím útulku. Je to *Opičí den*, je veřejnosti přístupný a tam je můžeme pozorovat v jejich denní činnosti. Jsou sice velmi hravé, ale pozor, jsou to stále divoké opice! Všude sice visí cedule opice nekrmít, ale zřejmě je to často ignorováno, takže chytré opičky se shromažďují všude tam, kde jsou skupiny návštěvníků a buďto na pamlsky čekají, anebo si je prostě ukradnou. To je mžik a už jste bez potravy! Poučila jsem se, už nikdy více s pomeranči tam, kde jsou opice!

Stručně řečeno – první obyvateli tohoto kousku země byli asi před 50 000 lety Neandrtálci. Později, kolem roku 950 p.n.l., byli v jeho v blízkosti usazení Phoeničané. O Gibraltar, jako strategicky důležitý bod – bránu Evropy - se neustále bojovalo. Maurům patřil od roku 711 n.l. až do roku 1462, kdy se stal součástí Španělského království a pod jeho vládou zůstal až do roku 1704. V roce 1713 Španělé odstoupili toto teritorium Angličanům a Gibraltar se stal jejich kolonií. Španělé by ho sice rádi dostali opět zpět, ale Gibraltáncé razantně odmítli ve dvou referendech (1967 a 2002) španělskou svrchovanost. Teritorium je jenom pět km dlouhé, dva km široké, plocha 6,7 km čtverečných, žije zde asi 30 000 obyvatel a snadno se dá za pár hodin pohodlně křížem krážem projít. Vybíhá jen malým výběžkem do moře v jižní části Iberského poloostrova, na severu sousedí se španělskou provincií Andalusia. Při vstupu ze Španělska se musíte prokázat pasem, mluví se zde anglicky a i celá atmosféra je velmi anglická. Napomáhá tomu nejen britský tisk a anglicky psané knihy, které se zde dají koupit, ale i populární britské *fish and chips*, čokoláda Cadbury, dále i obchod *Marks&Spencer*. V městě je jedna hlavní komerční ulice s obchody, jak se španělským, tak i anglickým zbožím, je i centrem restaurací, barů a anglický odpolední čaj zde také dostanete. Třešinkou na dortu mi byla letištní rozjezdová dráha, která křížuje hlavní ulici. Byla jsem svědkem, jak letadlo zrovna přistávalo, na semaforech naskočila červená, při všeskerém provozu na silnici, který se zastavil. I my, pěší, jsme postávali a všichni jsme čekali na zelenou! Byl to až skoro adrenalinový zážitek! Kousek opodál je muzeum s bohatou dlouhou historií Gibraltaru, zejména vojenskou. Asi na půli cestě k vrcholu Kamene narazíme na zbytky *Moorish castle* (Maurského hradu) s počátky z 8. století, které až do konce roku 2010 sloužily jako vězení. Celkem ještě dosti zachovalá věž a hlavní brána jsou ústředním bodem města i jeho okolí. O Kámen se neustále bojovalo, Gibraltar byl několikrát (14x) obléhán. Vevnitř Kamene je labyrint 52 km dlouhých vytesaných tunelů, včetně ubytoven i skladovacích prostorů. První metry tunelu se začaly kopat v době Velkého obležení, což bylo od července 1779 až do února 1783, kdy Francouzi a Španělé se snažili získat kolonii od Angličanů. S prací se začalo ve třetím roce obležení, šlo to pomalu, jednalo se čistě jen o manuální činnost. Když obléhání skončilo, bylo vykopáno 113 m tunelu, ale i tak zde byla čtyři místa (galerie) k umístění zbraní. Tato akce byla vysoce ohodnocena, jako velmi impresivní obranný systém vymyšlen člověkem. V roce 1940 Anglie byla ve válce s Německem a Itálií. W. Churchill předpokládal útok na Gibraltar a tak již v roce 1939 se začalo opět kopat, ale tentokrát s plnou mechanizací a kilometry tunelu rychle přibývaly. Byla to pevnost uprostřed pevnosti, město uprostřed města. V roce 2005 byly tunely otevřeny publiku k návštěvě a je to zajímavá prohlídka. Jeden musí ocenit úsilí i práci všech zúčastněných při jejich hloubení. Už jste se někdy v mladistvých hrátkách ztratili ve vysoké kukuřici a těžko hledali pak cestu ven? Tak je to i tady, jenže zde máte šipky kudy jít, aby se to bludištěm doopravdy pak nestalo!

Nádherným kulturním zážitkem, byla návštěva přírodní jeskyně Sv. Michaela. Kdysi hodně, hodně dávno byla obývána a návštěvníky přitahovala od nepaměti. Dlouho se také věří, že je bezedná. Tato téze dala zřejmě i podnět k domněnce, že pod průplavem je 24 km dlouhý tajný podchod a že i opice se tudy dostaly z Afriky do Evropy. Ale to není všechno... Asi kolem roku 1840 se dva důstojníci nechali spustit do jeskyně a už nikdy je nebylo více vidět. Ztratili se ze světa! Každý otvor, každá škvíra v jeskyni byla prohledána, ale ani jejich kostry, ani zbytky těl se nenašly. Stejně bylo zopakováno o sto let později se stejným výsledkem. Takže jeskyně je stále zahalena v rouše tajemství. Za druhé světové války byla připravena jako nemocnice, ale nikdy nepoužívána a teď slouží jako koncertní síň. Má horní

i dolní halu, která leží 62 m pod úrovní vchodu. Na každém podlaží je několik komor a každá má své jméno. Přírodní krápníková a stalagmitová výzdoba je úchvatná. V té nejkrásnější - Katedrálové - je noblesní auditorium pro umělecká představení, s kapacitou až pro 400 posluchačů. Poslechnout si zde koncert by musel být určitě silný zážitek, akustika je zde Superb! Bohužel, je zima a s představeními se začíná až v jarních měsících. Spokojit jsem se musela já i druzí jen s reprodukovanou hudbou, ale i ta zněla božsky. Jestli vás vaše toulavé boty zavedou až na jih Španělska, anebo při zastávce na cestě do Maroka, podívejte se na skok na tuto, jak kulturní, tak i geologickou anomálii, určitě stojí za to. Ale pozor na opice! Buďto bez pomerančů anebo s holí v ruce!

S hladovými a útočnými opicemi jsem se setkala ještě jednou a to za pár let v Indii, kde jsme (můj kamarád a já) čekali v New Delhi na nádraží na vlak. Bylo to v ranních brzkých hodinách, tak brzkých, že ještě ani stánkaři neměli vybaleno a za tak nutným prvním ranním šálkem teplé kávy jsem musela proběhnout celé nádraží. Stejně nakonec jsem vzala s povděkem tu z automatu, ale díky Bohu aspoň za tu! S přibývajícím světlem i cestujících přibývalo, nástupiště se zaplňovalo, prodavači přivázeli na pojezdových dřevěných stolech svoji nabídku zboží a já se dívala kolem. Postávali jsme, počítám, asi tak u dvacáté koleje, skoro až na konci, za posledním nástupištem byla pak už jen kamenná zeď, polorozbožené domy a stromy. Celá nádražní plocha byla zastřešena. Hned vedle nás si stánkař vyložil svůj pojezdový vozík s mnoha pamlsky, balenou vodou a ani banány i pomeranče nechyběly. Také jsem si ale všimla, že si přinesl sebou dlouhou hůl. Na druhé straně od nás stála mladá matka s holčičkou, asi tak dvouletou, nejdříve ji držela v náručí, potom ji ale posadila na své látkové zavazadlo. Jakmile scéna byla připravena, představení začalo! Pohyby ve stromu, šest listí, občas hlava vykoukla. Zanedlouho jsem je spatřila, začaly vylézat ven, nejdříve se jen tak procházely po hradbě a bedlivě sledovaly co se děje kolem. Tentokrát to sice nebyly opice bezocasé, ale ono na tom vlastně ani nezáleží, jestli mají ocas, nebo ne, hlad má každá z nich. A přibližovaly se... Malé, velké, bylo jich aspoň deset... V tu chvíli jsem pochopila, proč má stánkař vedle sebe tu dlouhou hůl. Z hradby hbitě přeskočily na střechu a z té zavěšené se drze koukaly na nás dolů a najednou v okamžiku zaútočily! Skočily jednak na vystavené banány, to už ale stánkař byl připraven a holí je odháněl. Byly velmi agresivní, skákaly sem i tam, potravy se nechtěly absolutně vzdát a tak trvalo hodně chvílí, než se stáhly zpět. Stejně si však nakradly! Zřejmě ale také cítily banány v brašně mladé matky, na které teď seděla její dvouletá dceruška. Následoval dobyvačný útok za ovocem, že tam holčina seděla, jim vůbec pochopitelně nevadilo, matka i dcerka začaly plakat a můj kamarád se hrdinně postavil proti agresorkám. Se svým vakem v rukách se oháněl hlava nehlava, až si útočnice uvědomily, že tentokrát pamlsků nebude. Stal se tak hrdinou dne. Dcerka našťásti měla jen pár škrabanců, matka menší hysterický záchvat, slov díky bylo tisíce a banány zůstaly v tašce, i když dost poničené. Opice jsou samozřejmě součástí indického prostředí.

Jen tak mimochodem, přála bych vám vidět ranní nádraží v Indii! Vlak je zde nejpoužívanější dopravní prostředek a má tři třídy – první, neboli plyšovou, v té jsem nikdy nejela, potom je druhá s rezervovaným místem k sezení, v té jsme nejvíce cestovali, no a pak je tu třetí, nejlacinější a nejvíce používaná. Hned jak vlak přijíždí do stanice, tak najednou se všichni, většinou na bobku sedící, zvednou a v mžiku začíná doslova běh ke vstupním dveřím do vlaku a nastává pořádný chaos. Stojí za to jen stát na peroně a pozorovat, jak se lidé do vlaku hrnou. Představte si velký ocelový nebo hliníkový, zkrátka lesklý vagon s malinkými dveřmi i okny a se stovkami živých bytostí, které se do něho snaží dostat. To není jen boj o místo k sezení, ale to je hlavně boj se do vozu vůbec probojovat a protlačit!! I když vagon z bezpečnostních důvodů pojme jen určitý počet lidí, tak tato kvóta je vždycky mnohonásobně překročena, žádné kontroly nejsou. Děti se podávají a doslova cpou oknem dovnitř, stejně tak všechny saky a paky a u vchodu do vagónu je pořádná tlačenička. No a ti, kteří se do dveří zavčas nevepou, tak často stojí jen na stupátkách, drží se tyčí u dveří anebo si vylezou na střechu a sedí tam. Takhle obležené vlaky jsou v Indii zcela obvyklé. Když jsem viděla ten první s pasažéry na střeše, okamžitě jsem lovila fotoaparát a horlivě fotila. (Bohužel, karta z foťáku se mi poničila). Za nedlouho už i mě připadaly jako něco velice běžného. Často na nás sedící ze střechy vlaku mávali, a že by jim to vadilo tam sedět? Neřekla bych. Vždy bylo vidět moře bílých zubů, byli šťastni, že jedou! Tenkrát na tom nádraží v New Delhi jsme také měli lístek jen do třetí třídy, to jsme si v naší mladické nerozváženosti řekli, že pojedeme s davem, abychom o nic nepřišli, haha! Když jsme viděli onu tlačeničku u oken a u dveří, tak jsme na sebe jen mrkli, pozorovali zpovzdálí a v čase nástupu se pak uchýlili k našemu triku - odebrat se do druhé třídy, posadit se kde je volno, doplatit průvodčímu, případně i připlatit. Neměli jsme místenku a tak aby nějaké místečko pro nás našel, i tady peníze jsou velkými pány světa! Zřejmě asi někdo jiný o svoje místo tak přišel. Nemyslete si, že druhá třída byla nějaká kvalita. Vůbec ne, stejně hliníkové vagóny, tvrdé lavice, větráky rozmístěné po stropě i po stěnách, malá okénka, (v létě tu jsou děsná vedra), jen cestujících bylo méně, ale i tak na sedadle pro šest, sedělo vždy více. V chodbě u schodů nebylo možno projít, sedělo se na vácích na zemi. A ty vůně! Jak osobní, tak hlavně z jídla. Samozřejmě, že každý si přinesl svůj uzlík a v čase oběda se uzlíky začaly rozbalovat. Bylo nám často i nabídnuto, ale našťásti jsme oba dva vegetariáni, tak odmítnutí s poděkováním nebyla lež, ale pravda. Jeden musí být velmi opatrný co

Hlavní třída

jí. Sušenky jsme ale nepřijmout nemohli. Dalším zvykem, tady bych řekla barbarským, je pohzení odpadků rovnou pod sebe pod lavici. Zřejmě na odpadkové koše nejsou moc zvyklí, není jich skoro nikde vidět. Za nedlouho podlaha byla pokryta zbytky z jídla, papíry i dalším vším možným, ale v jedné ze stanic nastoupil mladý chlapec - zametač a začal svázaným pometlem z větví zametat. Za pár minut bylo sice „zameteno“, (odpadky nahromaděny pod jednou lavicí), ale zůstalo plno rozvířeného prachu kolem nás, zřejmě vadící jen nám dvěma. Odpadky anebo prach? Co je horší? Žádní jiní turisté ve voze neseseděli, tak hošík přišel rovnou za námi, abychom mu za zametání zaplatili. My že ne, že to není náš binec, smlouval, ostatní se bavili a my v duchu zuřili. Nakonec se pár šestřáků pro něj vybralo, i my jsme s trochou přispěli. Na příští zastávce vystoupil a nastoupil do vlaku, který jel opačným směrem. A zase zametal. Záleželo, jak dlouho se vlakem jede, podle toho pak bylo i zametačů a podle toho se i platilo. A co čaje jsem ve vlacích vypila! Další mladý chlapec chodil s velikou termoskou a nabízel čaj. Když procházel kolem mě, tak už vytahoval kalíšek a podával. Viděla jsem páru stoupat a tak jsem si řekla: „Děj se vůle Boží“ a čaj jsem vypila. A pak jich bylo

Školní autobus

ještě mnoho dalších... Imunitu musím mít zřejmě vysokou, dopadlo to, klepu na dřevo, vždycky dobře. Je dobré mít při sobě kapsy plné drobných, prodavači s čajem nikdy nemohou rozměnit! Pro tyto mladé chlapece mám tak trochu slabost. Dostanou totiž od rodičů určitou kvótu, kolik peněz musí denně vydělat a když ne, tak následky mohou pak být i velmi bolestivé. Dětský pracanti a žebrající děti jsou zde vidět všude. Vzpomínáte si na film z indického prostředí *Milionář z chatrce*? Ano, i dětská práce vynašeči latrín je opravdová, nejen zde, ale i jinde ve světě. Chlapci i dívky ve věkové kategorii dětí školou povinných – většinou špinaví, otrhaní, bosí, často drzí až agresivní a určitě hladoví, na ulicích se rychle prolétají hlavně v místech, kudy chodí turisté a žebrají. Párkrát se mi stalo, že jsem jim chtěla dát něco k snědku a oni nechtěli! Jenom peníze, peníze! Můj kamarád dal jednou jednomu trs banánů právě zakoupených, chlapec je zprvu nechtěl, byl až vzteklý, potom si je vzal a hned běžel zpátky a chtěl je vyměnit za peníze. Prodavač nechtěl měnit, byl sám rád, že prodal, odháněl ho a chlapec rezignovaně pak odcházel. Bylo mi ho líto, cítila jsem s ním, kdo ví, co ho doma čeká. Jednou mě jeden chytnul tak silně za nohu, že jsem nemohla jít, vymáhal pár drobných. Tehdy mi přišel na pomoc policajt, z těch mají žebrající děcka strach. Děti jsou v Indii často brány jako přítěž, proto jich hodně žije na ulici a smetiště je jejich domovem, anebo rodiče je z tohoto důvodu i hodně využívají. Jak jsem četla, nebo mluvila i s lokálními, bývá nezřídka praxí, že pokud dítě dost nevydělá nebo nevyžebra, tak ho úmyslně zmrazí, často i velmi krutě a pošlou ho zpátky na ulici – tak a teď se snaž! Tělesně postižených dětí jsem viděla právě nejvíce tady. Ráda jsem dala, ale je jich hodně a někdy už jsem toho měla také dost! Dám jednomu, dvěma, ale co ti ostatní? Proč se o ně stát nepostará, co udělá pro ně? My turisté, nejsme a nemůžeme být řešením! My jsme jim ale začali dávat, oni si zvykli a teď nás nenechají na pokoji. Hrají na naše city, vědí, že by od nás mohlo něco kápnout. Jaké je řešení?

Ano, Indie je zajímavá země, cestování zde není však pro každého. Buď to oceníte její odlišnost anebo se vám bude ošklivít, aspoň podle mého názoru. Je třeba vždy bez předsudků, s pokorou a z nadsledu sledovat denní dění. Stačí se jen postavit na roh ulice anebo si zajít na tržiště a celý den stát, dívat se a vnímat, je to lepší, než televize. Plus - historické památky, architektura, ženy a sárí, jogíní a plno zvyků, tolik se lišících od naší kultury. Indie je i rájem pro milovníky kari a vegetariány, pokrmy jsou vždy čerstvě připraveny. A ty Rotti! Zrovna z pece vyndané, máslem a česnekem potřené, už ty by byly pro mne důvodem se do Indie znova vydat! Ano, je to velice odlišný svět od našeho, sice chaotický, ale neuspěchaný. Jeden si na první pohled myslí, že nic nemůže fungovat, ale překvapivě pak zjistí, že to funguje. Zprvu, než si zvyknete, je silným adrenalinovým zážitkem např. přecházení silnic, když nejsou dopravní světla. Je to jako ruská ruleta, nasměřuj se a jdi! Buď to vyjde anebo máš, bohužel, smůlu! Pravidlo palce je v tom, že se nesmíš zastavit ani změnit směr, oni se ti vyhnou. Když ale jen zaváháš, nebo zastavíš anebo změníš směr, pak by to mohl být průšvih. Indové mají vypěstovanou zvláštní schopnost se vyhýbat. Ne jenom pěším, ale veškerý provoz na silnici. Auta, autobusy, bryčky, rikší, kola, motorky, krávy, občas sloni i velbloud se do cesty připlou - pořádný mumraj to je a věřte, že kolikrát to jsou centimetry, co jsou povozy od sebe, ale jeden druhému se vždy vyhne, i když škrábance jsou také vidět. Žádné troubení, nadávání, výkřiky, zdvižené prsty. Až neuvěřitelné! Trvalo to několik jízd, než jsem přestala zatajovat dech, odevzdala se do rukou řidičů a plnými doušky jízdou prožívala. Naštěstí se nejedí rychle a vždy bez úhony jsem dojela. Někdy se ale posvátá kráva rozhodne, že bude odpočívat rovnou na křižovatce a to je pak lepší jít pěšky. Nic s ní nehne, aby se zvedla a odešla se o kousek dál a nikdo se také neopovázá jí postrčit. Tím je pak veškerý provoz na silnici na neurčito zastaven a čeká se, a čeká se, a čeká se... Kde jsou krávy, tam jsou také lejna. Během dne se jich nashromáždí požehnaně, ale ráno jsou ulice čisťounké. Když si přivstanete, tak zrána, kolikrát ještě za tmy, jsou silnice, ulice i uličky plny zametačů a cisteren s vodou. Kam a co s lejny ve městě děje, nemohu potvrdit, ale na vesnici je obyvatelé sbírají, suší a pak používají na topení. Zde mi vždy i v očích radostí zajiskřilo, když jsem někde spatřila žlutý znak MacDonalda. Ne kvůli burgrům, ale kvůli hygienickým splachovacím záchodům.

Indie - to by bylo psaní zas na několik reportáží! K rozšíření si obrazu o této, až fascinující, zemi bych mohla doporučit knížku od Aravind Adiga - *The White tiger (Bílý tygr)*. Jedna z těch, kdy nechcete jít spát a čtete celou noc...

Přeji i vám hodně pozoruhodných zážitků i probdělých nocí nad knihami!

Nad'a Humlová – St. Catharines

***

Fiddler's Dell Bar & Grill

Fully Licensed

Family owned & operated since 1954

European & Canadian Cuisine

Slovak and Szegedin Goulash with Dumplings,
Fried Cheese, Schnitzel, Jaeger Schnitzel,
Chicken Paprikash, Perogies.
and many more items on the menu.

Sun. Mon. Wed. Wings Night & Daily Specials

20 Domestic & Imported Beers on Tap.
Pilsner Urquell, Czechvar.

Watch all Sporting Events on 6 TVs.
Heated Patio with TV.

781 Annette Street @ Jane Street
Toronto ON M6S 2E4
Jozef Karol Tel. 416 767 8882

paintinggalleries.ca

MARIA GABANKOVA
Home / Residents & Dissidents

JUNE 18 - JULY 10, 2016

Reception: Saturday, June 18, 2-5 PM

Artist Tour: Sunday, June 26, 2 PM

1273 Dundas St. W. Toronto, ON M6J 1X8
416.516.2581 · loopgallery.ca · @loopgallery

Gallery Hours: Wed-Sat 12-5 PM, Sun 1-4 PM

loop

Tvrdohlavá žena a zamilovaný školní mládenec

Josef Kajetán Tyl napsal tuto hru v roce 1849. Není divu, že zasadil děj této hry do mlýna, protože jeho dědeček Ignác Králík byl mlynářem a prostředí mu bylo důvěrně známé. Sám Tyl to neměl v životě lehké. Oženil se s v roce 1839 s herečkou a operní zpěvačkou Magdalenou Forchheimovou, která byla o pět let starší než on. Dítě, které se jim narodilo, bylo mrtvé a Magdalena nemohla mít další děti. Záhy navázal intimní poměr s její mladší sestrou Annou, s kterou měl devět dětí. Tak vznikl jakýsi manželský trojúhelník. Tyl zřejmě toužil po čistém vztahu, což se projevuje i v *Tvrdohlavé ženě*, kterou uvedlo torontské divadlo v režii Ludka Bognera. Titulní roli mlynářky zahrála Dáša Beláčiková (nahore vlevo), vedle ní je Saša Trentchev (Nožejček - toulavý šlejiř), a vpravo Zuzana Mižu Matejkovičova (Tereza - její dcera), vpravo uprostřed: Bohdan Zatovkaňuk (hrál ve dvou rolích: Loukotka - rychtář, Hrdopyška - majitel panství), dole zleva: Ondřej Rozehnal (Johanes Pěnkava – školní pomocník), Martin Přibáň (Zlatohlav - kníže duchů krkonošských) a Jiří Škoda (Nožička – podruh).

Foto: M. Gabánková

Koncert Lynn McDonald v Reduta Jazz Clubu

Kanadská jazzová zpěvačka Lynn McDonald vystoupila 4. května od 21.30 v pražském Reduta Jazz Clubu. Zpěvačka má silné vazby na české prostředí, kde bývá často doprovázena českým hudebníkem Romanem Pokorným. Vedle koncertování Lynn McDonald působí jako profesorka zpěvu na York University of Toronto.

***

Kanadské trio Myriad3 v Jazz Docku

Myriad3 je progresivní kanadské klavírní trio kombinující prvky postmoderního jazzu, klasické hudby i alternativního

roku. Jejich druhé album „The Where“ z roku 2015 bylo nominováno na prestižní kanadské hudební ceny JUNO jako jazzové album roku. Pražský Jazz Dock přinesl jedinečnou možnost poslechnout si Myriad3 naživo, a to 6. května 2016.

***

Kanadská hra „SHYLOCK“ v Praze

Divadlo Na Jezerce představilo 27. dubna českou premiéru hry „SHYLOCK“ kanadského autora Marka Leirena-Younga. Hra byla napsána před dvaceti lety a je namířena proti antisemitismu a přehnané politické korektnosti. Vzbuzuje v divácích odhodlání hájit svobodu a demokracii. Režie se ujal Radek Balaš a hlavní roli ztvárňuje Milan Kňazko.

***

Adriana Trejtnarová o inkluzi na svém blogu iDnes

Na Velvyslanectví Kanady v Praze už od února vykonává stáž studentka České zemědělské univerzity Adriana Trejtnarová. Adriana se podílí na realizaci projektů podporujících práva Romů, společně se s velvyslancem Otto Jelinkem účastnila oslav Mezinárodního dne Romů a také zprostředkovala setkání s romskými představiteli v rámci Dnů Kanady v Brně. Adrianiny postřehy můžete pravidelně sledovat na její blogové stránce na iDnes.

Kanadská mozaika – Vydává Kanadské velvyslanectví v Praze

***

It All Began With Prince Rupert

Dear readers,

I hope you will find the short articles republished from the second, and to some extent, from the upcoming third edition of *The Story of Czechs and Slovaks in Canada*, interesting. Both Peter Charles Newman and Jan Waldauf are men of huge achievement. I would like to remind you that it is expected that the book will be sent to the printers in July and that orders for the book as well as new entries to be included in the book must be received by any of the three publications supporting this project no later than May 31, 2016. Thank you.

Josef Čermák

Peter Charles Newman was born in Vienna of parents with Czech Jewish heritage. After arriving in Canada in 1940, he attended the *Upper Canada College* and the *University of Toronto*. He started his newspaper career at the *Financial Post*, as assistant editor, then served as assistant editor at *MacLean's* magazine, moved to the *Toronto Daily Star* where in 1969 he was appointed editor-in-chief. He has written extensively on Canadian business and politics in many

magazines including the *Times of London*, *New York Times* and *The Queen's Quarterly* and toured Europe for the *Financial Post* and Asia and the Middle East for *MacLean's*. For a number of years his syndicated column appeared in 29 Canadian newspapers. He also taught journalism at *York University* and is a recipient of the *National Newspaper Award for Journalism*. He is co-author of the television documentary awarded CBC's *Wilderness Award* for best production of the year in 1967, co-author of CBC-TV series *The Tenth Decade* and a series on the Canadian Establishment. Newman, the permanent chronicler of the Canadian business elite could also be claimed by the Czechs because as a child he lived in Břeclav, Czechoslovakia, where his father owned a factory and where young Peter enjoyed not only his servants but also his own petting zoo. For his extraordinary achievements as an author, columnist and editor, Newman has been honoured with honorary doctorates, an Achievement in Life Award by *Encyclopedia Britannica Publishers*, the Companion rank of the *Order of Canada*, a *Silver Medal* from the *Japanese Red Cross Society*

and more. He also served on boards of important public bodies such as the *National Youth Orchestra* and the National Governors of the Shaw Festival.

***

Jan Waldauf was born in 1929 in Czechoslovakia. He left the country in 1948 and arrived in Canada in April of next year. In Canada, Waldauf worked as a farm labourer, lumberjack, shipper and accountant. In 1963 he became comptroller of *Dunwoody & Company*, Chartered Accountants. In 1975 he joined *Mitsui & Co. (Canada) Ltd.*, retiring as Vice-President. In 2001 he received from President Havel a *Medal for Service to the State*, 1st Class. His work for *Sokol* is monumental. He held every position in the organization, in Toronto branch, in *Sokol Canada* and in the worldwide *Czechoslovak Sokol Abroad*, and was a member of *Canada's National Council on Fitness and Amateur Sport*. He also wrote, published and distributed *Sokolský Věstník (Sokol Abroad bulletin)*.

The last years of his life Jan spent mainly in doing research into the *Sokol's* past and writing the most extensive *Sokol* history ever.

***

EXPERIENCE EDENVALE AERODROME
A beautiful place to fly and dine

- Bistro 26 Restaurant
- Hangar Rentals
- Czech Manufactured Ultralight Aircraft for sale
- Self Serve Fuel Station
- Runway Lights
- Automatic Weather Observation Station (AWOS)

EDENVALE Aerodrome **BISTRO 26**

5195 Hwy 26 East | Stayner, ON | L0M 1S0 | Tel: (705) 428.3112
 www.edenflight.com | www.bistro26.ca | info@edenflight.com

For reservations please call (705) 428.4703 or email us at info@bistro26.ca

Selské baroko

Přibližně před rokem jsem čtenářům poslala pozdrav z jihočeské Bechyně a také slib, že pokud se tam opět vrátím, poohlédnu se po krásných okolních vesničkách a pošlu pozdrav další. A tak se také stává. Jsem na Blatech, což značí bláto nebo bláta a je to označení hodně starobylé, možná z doby 12. století. Půdu zde tehdy tvořily hlavně rybníky, mokřiny, bažiny, rašelinisté a slatina. Dnes lze mluvit přibližně o třech blatských lokalitách s výše popsanou charakteristikou a to: oblast mezi Soběslaví, Veselím nad Lužnicí, Hartmanicemi a Sudoměřicemi u Bechyně, oblast v okolí Hluboké nad Vltavou a konečně oblast Třeboně a Lomnice nad Lužnicí. Ta první se také někdy nazývá „zlatá“ nebo „pšeničná“ a je největší. A proč „zlatá“ nebo „pšeničná“? Název se odvinul z neuvěřitelně úrodné půdy, vhodné především pro pěstování pšenice. Zabírá plochu 888 ha s kubaturou rašeliny 21 mil. kubiků o maximální mocnosti 8,25 m. Tato obrovská lokalita má svou další nebyvalou zvláštnost, neboť v hlubinách pod svým povrchem ukrývá jezero dokonalé pitné vody, nashromážděné zde za dobu tisíců roků. V této souvislosti je třeba také připomenout, že před miliony lety vyplňovaly pokleslé části jižních Čech vody ohromného třetihorního jezera, z jehož pozůstatků jsou zdejší rybníky, močály a rašelinisté.

Celý zdejší kraj byl krajem značně nehostinným a tudíž dlouho nevyhledávaným pro osídlení. Změna nastává ve 13. století, kdy vzniká, díky místní panovnické šlechtě, Blatská stoka – což je vlastně první a úspěšný pokus o odvodnění území. Následkem toho vznikají ve 14. století první vesničky se zajímavými jmény – Klečaty, odvozené od kleče, Zálší – za olšemi, Záluží – za luhy, Komárov – výskyt komárů, Borkovice – těžba a zpracování rašelinových borků. Další století probíhají v relativním klidu a v dalším osídlování krajiny.

V polovině 19. století se začíná s těžbou rašeliny. Pokud byl tlející podklad živější, vznikaly kvalitní slatiny černé barvy, za sucha drobivé. Traduje se zde pověst o objevení těžby. Prý jakýsi sluha z Komárova si na poli rozdělal oheň, a aby ochránil jeho eventuální šíření, nahnul kolem ohniště rašelinu a světe div se, ona začala dokonale hořet. S těžbou rašeliny vznikly i nemalé spory o jednotlivá území, z kterých se po vytěžení stávala bohatá pastvíska. Těžba rašeliny byla značně namáhavá práce, muži strhli horní část zarostlého terénu a pak vyrýpávali speciálním kovovým nástrojem jednotlivé rašelinové „borky“, velikostí asi dnešní cihly. Poté je ženy na trakařích odvážely mimo rašelinisté k oschnutí – čerstvě vyrýpané borky obsahovaly až 85% vody. Borky schly celé léto, na podzim si je vesničané odváželi a v zimě se s nimi topilo. Jejich výhřevnost byla mnohem větší než z dosud používaného dřeva. V jarních měsících pracovalo na borkování až tři tisíce místních lidí. Ruční těžba probíhala asi sto roků a za tuto dobu byly vytěženy všechny dostupné těžitelné zdroje. Borky se staly i výnosným obchodem do jiných měst v Čechách. V počátku 20. století se na těžbu nasadily stroje. Strojně bylo vytěženo kolem 400 ha, za komunistů se mnohdy těžilo i nad rámec provedeného geologického průzkumu. Definitivně se těžba zastavila v roce 1979. Dnes se těží rašelina pouze pro balneo potřeby místních lázní, přičemž jsou dodržovány jiné technologické podmínky tak, aby nedocházelo k devastaci rašelinistů, ale byla možná jejich přirozená obnova.

Blatská krajina je jedinečná a tak silná, že ovlivnila i zdejší obyvatelstvo, které mělo vlastní nářečí, kroje, zvyky a především architekturu. Svěbytný stavební sloh, s prvky baroka a klasicismu vzkvétal v polovině 19. století, kdy období baroka bylo již pouhou historií. Do dneška se mnozí odborníci přou o zlidovělý název stavebního slohu „selské baroko“. Každopádně je na místě

vysvětlit, že tento název pochází opravdu z barokního názvosloví, které se na stavbách často dodržovalo. Obecně platí, že selské baroko je zřejmě poslední fází lidové architektury, i když v pravém slova smyslu nejde o architekturu lidovou, neb selské baroko jižních Čech není anonymní, jeho tvůrci jsou většinou známí.

Po zrušení nevolnictví začíná masivní přestavba zdejších vesnic, přičemž se většinou zachovala původní hmota starších staveb, kdy

z roubených domů vznikají mohutné domy kamenné se dvěma bohatě zdobenými štíty, které do oblouku spojovala brána s vraty a malou brankou. Jeden štít patřil obytnému stavení, druhý sýpce. Štít sýpky byl téměř vždy vyzdoben mnohem bohatěji než štít obytný a také stavby sýpek většinou časově předcházely stavbu obytné části. Sýpka pro uložení obilí představovala tehdy pro život to nejdůležitější. Průčelí zdobily náboženské motivy jako kříže, monstrance, Boží oko, ale i motivy světské, srdíčka, polní kvítí, čtyřlístky, květináče, ozubená kolečka, stromy, sluníčka. Fasády byly barevně v pastelových barvách hlavně žluté, růžové, hráškově zelené. Také štuková plastika byla barevně tónována. S modernizací kuchyní a zrušením tzv. kuchyní černých se měnily i střešní krytiny a došky a šindel byly nahrazovány pálenými taškami, lépe odolnými vůči eventuálnímu požáru. Zadní část dvora tvořily stodoly s průjezdy do zahrady a polí. Půdorys se tak změnil z trojbokého na obdélníkový a byl dobře uzavřený, jak proti nevídanému vetřelci, ať lidskému či zvířecímu. Základní charakteristikou je velkorysost prostorů návší, kdy tvar tvoří buď obdélník nebo ovál. Často bývá náves doplněna vodní plochou. A protože bývaly stavby často datovány, lze jejich vývoj sledovat prakticky od 18. století až po dnešek.

Tvůrci úžasné venkovské architektury bývali většinou zcela neškolení, ovšem s neuvěřitelným citem pro krásu a dokonalost. Schopní zedníci dokonale kopírovali zdobnou symboliku z městských a panských sídel, kam mnohdy za prací chodovali. V jejich projevech se objevuje i určitá jakoby naivita či nepochopení anebo nedodržení původu symboliky. Příkladem toho je třeba, že na klasicistních stavbách pilastry předstírají, že jsou sloupy, které nesou štít – tympanon. V provedení jihočeských zednických mistrů často pilastry nedosahují až ke spodní hraně štítu a tím pádem se zdá, jakoby štít visel volně ve vzduchu. Dovedli si ovšem v zásadě poradit s kdečím, co na stavbách viděli. Dokonale se například zhostili imitace jakéhosi kvádrování, které zednický dokonale

prováděli a tím napodobovali opravdové kamenné kvádry ze zdi šlechtických sídel. Barokní sloh je velmi náročný, zedníci si tehdy vystačili s představou, pamětí a svou profesionální dovedností. Často používali mezi zdobnými prvky např. *volutu*, což je vlastně *Archimedova spirála*, pro jejíž zhotovení je zapotřebí alespoň středoškolská matematika. Zedníci vzdělání neměli, přesto jejich voluty byly bezchybné a byly jen a jen odkoukané.

Zbývá už jen připomenout několik jihočeských zednických mistrů. Každopádně to byl Jakub Bursa (1813-84), který se mimo jiné vyznačoval i tím, že jako jeden z mála vkládal mezi zdobením i psaná rčení a mnohdy i s nějakou tou gramatickou chybku, která je však víc milá, než nemilá. Pak Matěj Cívka z Hluboké (1800-88), Jan Hospodář z Hroznějovic (1816-70) s výrazným lemováním štítů, Jan Panovec (1841-1918) působící v okolí Písku, Martin Paták (1820-89) s úžasnou výzdobou v rodné Vlastiboři a jejím okolí, jeho syn Jan (1859-1943), Jan Šoch (1798-1867) z vesnice Zálší, který vytvořil nezaměnitelný styl zdejších statků, jeho syn František (1828-74) se slohovými ozdobami rokokových věnečků se stuhami a květináči s květy a byli i další.

U mnohých těch statků jsem nevěřicně postávala a byla v rozpoložení, zda náhodou nestojím u těch nejvydařenějších krajkových ozdob na permicích. Uvědomovala jsem si zde, že ono zdobné opravdové baroko – *pérola barroca*, tedy perla nepravidelného tvaru - se svým vznikem v Itálii, neslo vždy znaky dynamičnosti, emotivnosti, citu, zdobnosti a že stavitelé se jmény Dientzenhofer, Santini, Kaňka a další obohatili Čechy o nové chrámy, kostely, paláce, kostelíčky, kapličky v tomto úžasném slohu, ale uvědomovala jsem si i to, že nemalou měrou přispěli i zdejší zedníci mistři výzdobou statků jihočeského venkova.

Protože se úpravy děly v mnoha desetkách let, lze rozlišit nejenom jednotlivé stavby, ale i jejich tvůrce, čemuž napomáhá i mnohá datování staveb. Měnil se i používaný stavební materiál kromě kamene se hojně začaly používat i pálené cihly. Totéž platí pro pokrytí střeš s novým užitím tašek a ponechání došků a šindel už jen okrajově. Také vnitřní uspořádání staveb se změnilo, černé kuchyně byly nahrazovány modernějšími a osazovány komíny, což s sebou neslo i nutnou novou ochranu střešních krytin proti eventuálnímu ohni.

Jana Fafejtová – Praha

***

Včera, dnes a zítra

*If I am responsible It is not for everything
Pakliže jsem odpovědný Není to pro úplně všechno
Czeslaw Milosz*

Včera

Vraždou Kennedyho potřhané naděje záplatují radostí z osvobození jazyka z ideologické obruče třídního přístupu. Ginsberg a Corso převálcovali černý trh s RoDoKapsy. V oficiální sféře to už není jen Plenka Plenkovič nebo Jozka Morozov. Nejenom za krásnou knihovnicí můžu do knihovny. Můžu do kina. Můžu si povídat snad o všem. Možná, že bych se stihl zbavit i své naivnosti o síle slova a svobody projevu, kdyby *Vnější fasáda suverénního státu zůstávala navenek z účelových důvodů zachována, jenže víceméně všichni až na Alexandra Dubčeka věděli, že je to právě jen fasáda (předstírané suverenity) - byla do základů rozvrácena teprve 21. srpna 1968.* K. Dolejší - Britské listy

Jen kdyby nezradili svými podpisy pod moskevskými protokoly. Poslední letáky, poslední lidská sblížení. Poslední báseň: Jan Palach, můj přítel v smrti. *Už tehdy, v lednu 1969, se rýsoval dvojitý výklad, dvojitý možný přístup k Palachovu demonstrativnímu sebeupálení. Ten první vnímal Palachovu dobrovolnou bolestnou smrt jako čin pozitivní: Palach mobilizoval národ a cílem té mobilizace bylo, aby se lidé napřímili, ujali se své důstojnosti a pracovali na lepší budoucnosti. Ten druhý výklad chápal Palachovu sebeustrukturu projevu zoufalství...* Miloš Rejchrt, Britské listy

Poslední stávka vysokoškoláků a pak nic. Zatýkáni, soudy. Zatýkáni, soudy. Vysoká škola politická znovu jen pro členy strany, zemědělské družstvo jen s předsedou straníkem, straník povede klub poezie. Zůstal odkaz J. Palacha: *Řekni jim... ať se všichni připojí k vám... přičiňte se živí v boji.* Jan Kavan, Britské listy

Přidal jsem se, protože lidské pochodně mne mobilizovaly. Hlavně si nenechat srát na hlavu. Díky předkům za jadrnost. Knihovny likvidují nově zakázané knihy, čistky profesorů, čistky, čistky. Ivan Dejmal a Petr Uhl jdou sedět. Mne zatím vynechali. Zkouška z marx-leninismu v roce 1971. Obhajoba ochrany povodí Zubřiny. Začátek konce odborné kariery v *Agrostavu Prachatice* a základní vojenská služba.

A znovu se přidat, tam, kde to tlačí. Exilová knížka *Až se se mnou vyspíš, budeš plakat...* v bídě normalizace dech osvěžení. A další knihy a letmá setkání. Jak dlouho budeš

Chtěli byste sledovat a ovládat televizní vysílání z pohodlí vaší pohovky?

Káblovka

Your Connection To Home
onlineTV1.com
www.onlineTV1.com
The future of IPTV

Za jednu cenu \$28.99 na měsíc máte dvě služby – Kablovka.com i OnlineTV1.com

Česká a Slovenská televize ... jednoduše a bez počítače! ☎ 1-970-300-2044

pevnou hrází socialismu, ty uslintaný zlodějíčku s maskou třídního pokroku? Zdá se to navždy.

Šatony na Borech, první vybojovat svobodu slova, pak přijde vše ostatní. Pořád přeríkovaná mantra se pomalu stává nudná. Venku mrtvo. 1984. Čekáš na svou kulku Winstone?

Přes La Manche neslyším to cinkání klíči, díky bohu, vidět Dubčeka nebo Gotta na podiu, tak bych zvracel. Kde jste mí političti spoluzvězni? Šlo Vám skutečně o den volna na svátek svatého Václava či jiného, na nebe vylezlého svatého? Kdo jsi, ty ocmrdálku, co teď chce den volna za pochodeň číslo 1?

Z Cicerova „co je morálně špatné, nemůže být prospěšné“, se stává „co je prospěšné je morálně správné“. Trvalá válka proti teroru. Beztržní společnost se neosvědčila. Demokracie: vedoucí ideologie nového, lepšího globálního řádu chudých a bohatých.

Dnes

Kdekoliv .../v Bombay/...zlepšíme podmínky k životu, naválí se tam přesprilíž nových uživatelů... Suketu Mehta: Maximum City, Bombay lost and found

Je málo po půlnoci a do odjezdu vlaku do Mumbaie zbývají tři hodiny. Jdu se projít venku, protáhnout se před dlouhou cestou. Pocit bezpečí i v těchto ranních hodinách se najednou změnil v tichý úžas. Chodníky a silnice byla pokryta balíky kobereců bez jakéhokoliv označení. Když jsem přišel blíže, viděl jsem pod pokrývkami lidská těla. Tato obrovská noclehárna pod širým nebem mě naplnila předtuchou naší blízké evropské zkušenosti.

Máme teď svobodu umřít hladu a budeme mít příležitost překračovat mrtvé těla migrantů tak nevšímavě, jak si teď nevšímáme bezdomovců.

Kde je začátek? Lžeme si do kapsy tak, že už nevidíme realitu. Lhal jsem v projektech na odvodnění polí v okrese Prachatice systematickou drenáží. V ekonomických zprávách jsem uvedl výnosnost na meliorovaných plochách takovou, aby ospravedlnila vyšší investic. Na politickou zakázku jsem implementoval vynález okresní meliorační správy (tzv. zářezy), tedy navýšení investic na meliorace, neboť jsem byl placen v závislosti na ceně projektů. Přemýšlel jsem o zlatých trubkách rozvodu vody, abych dosáhl maximální výše nákladů v projektech rozvodu vody v Ústí nad Labem. Lhal jsem si, když jsem předstíral, že moje činnost by mohla přinášet něco ekonomicky přínosného společnosti. Vágní představa, že kapitalistický systém pracuje lépe, byl spíš snem o socialistických normách plněných s pomocí západní technologie. Nyní si lžeme lépe, radostněji a hlavně ve velkém. Připadám si jako hrdina románu *Futurologický kongres* (St. Lem), rouška po roušce padá ze systému současného kapitalismu jako zvadlé listy ze stromu. A zastavit to nejde, už na to nemáme ani odvalu ani prostředky. A ani nechceme.

Zítří

Budeme mít Zemi, na které bude těžko žít a budeme vyrábět nové a nové zbraně, které budou chytřejší a chytřejší. Vymyslel jsem si bonmot: „Když naše všechny sračky splachujeme pitnou vodou do moře, tak nemáme šanci na přežití.“

Aleš Macháček – Londýn

***

Vystavovala Jiřina Martonová

V týdnu od 7. do 14. května 2016 jsme měli možnost vidět v Laurier Gallery řadu obrazů kanadské malířky Jiřiny Martonové, která ilustrovala řadu dětských knih. Poslední knížkou je *Alone, A Winter in Wood*, z které 7. května přečetla ukázkou její autorka Felicity Sidnell Reid. Kromě knižních ilustrací byla na výstavě i série Jiřininych autoportrétů (snímek nahoře).

abe

Květen

Majus

má 31 dní

Počasi dle stoletého kalendáře: Dne 3. počínají bouřky, brzy pak následuje opět pošmourné a studené počasí, které trvá až do 8., na to 3 dny opět mírně, dne 11. opět mrzne, v noci led, zůstane studeno do 20., na to hezky a teplo, dne 30. mrzne. Dne přibývá o 1 hodinu 19 minut. Délka dne je 14 hodin 45 minut až 16 hodin 4 minuty.

Den Co a jak

1. Na prvního máje, půjdeme do háje.
2. Kdo sa má zle, žije dlúho.
3. Až přijde máj, vyženeme kozy v háj.
4. Svatý Florián si ještě může nasadit sněhový klobouk.
5. Večerní rosy v máji, hodně sena dají.
6. Májová vlažička — naroste travička. Májový deštiček — poroste chlebiček.
7. Z práce zdychajú aj koně.
8. Mokry máj — v stodole ráj.
9. Bujný květ — plný úl.
10. Na Isidora orače, práče si rádo poskáče.
11. Déšť na svatého Mamerta přináší soužení, neboť v něm nic dobrého není.
12. Na svatého Pankráce, každý zdravý do práce.
13. Před Servácem není léta, po Serváci s mrazy veta.
14. Pan Serboni páli stromy.
15. Déšť svatě Žofie švestky ubije.
16. Kdo o svatém Janě len zasívá, stébla zděli lokte mívá.
17. Mnoho chroustů v máji — dobrý rok.
18. O vlku sa zmíní a vlk stojí v síni.
19. Chladný máj bude-li rositi, mnoho sena budeš kositi.
20. V máji hřmoty, nedělají trampoty.
21. Trnopuk — z kamen fuk.
22. Na Julii světicí požni bujnou pšenici.
23. Když přideš mezi vrany, mosíš krákat jako ony.
24. Květen-li se větrem, červen deštěm plní, sejkvy nazve i bečky plní.
25. Když na Urbana prší, bývá mnoho myší.
26. První žena je od Boha, druhá od lidí a třetí od ďábla.
27. Jestli v máji neprší, červen to dovrší.
28. V květnu vrteš dešť — hrstka bláta.
29. Z pustej stodoly vyletí enem sova, z hlupého člověka hlupé slovo.
30. Když se v máji blýská, sedlák si vyzká.
31. Měť sa zle a ešče byt smutným nestojí za psí šček.

Zahrádkář

V květnu nabývá zahrádka milého vzhledu. Zahrádkář doplňuje a opravuje, aby celkový obraz zahrádky pro běžící rok byl úplný a krásný.

Domácí zápisky

DĚTSKÝ TÁBOR HOSTÝN

existuje od roku 1954. Nachází se 80 km na sever od Montrealu v lesích Lanaudierského pohoří. Kapacita tábora je 66 dětí. Tábor pro děti od 6 do 16 let bude mít opět jeden tři týdenní turnus, a to **od 3. do 23. července**. Cena je stejná jako vloni: 395 dolarů/1 týden, 765 dolarů/2 týdny a 960 dolarů/3 týdny. Daně se neplatí. Vystavujeme potvrzení pro daňové účely. Za každé další dítě ze stejné rodiny je sleva 10%. Poskytujeme slevy pro skupinové účasti. Pokud nám seženete nového účastníka, tak na požádání obdržíte odměnu 20 \$ za každý týden jeho účasti.

Výhody pro děti: kvalitní program, dobré jídlo, nádherná příroda. V táboře nabízíme: hry v přírodě a výlety k vodopádům a jinam, volejbal, fotbal a košíkovou. Velký úspěch mají noční hry za použití baterek. Ve dvou klubovnách se pořádají tance, provozují ruční práce, hraje ping-pong a jiné hry. Na velikém jezeře Lafond máme soukromou pláž, kde v čisté vodě provozujeme plavání, kanoistiku, kajakaření a rybaření. Protože máme nadbytek našeho dříví, děláme časté táborové ohně. Do tábora přijímáme i děti, které nemluví ani česky či slovensky. Ať si děti přivedou svoje kamarády či kamarádky. Hledáme vedoucí k dětem a kuchařky. Přednost mají bývalí účastníci. Přihlášky na dětský tábor a jiné důležité informace jsou na internetu: www.hostyn.org

KONTAKTY:

Tábor povede již po čtrnácté Manažer: RNDr. Josef Maxant, MSc, Tel. 450-465-4844, Fax: 450-923-4159, camphostyn@gmail.com;
Asistent manažera: František Kaštánek, MSc, člen Canadian Counselling and Psychotherapy Association (CCPA), Cel: 514-488-1310, skastanek@sympatico.ca;
Sekretářka: Ing. Viera Šebénová, Tel. 514-385-5153, vseben@hotmail.com;
Oblast Toronto: Jirka Řehák, Tel. 647-723-8871, gkaher@yahoo.com,
Oblast Kitchener-Waterloo: Blanka Michale: Cel: 519-500-3316, kwczechsandslovaks@yahoo.com;

Pro Česko a Slovensko: Bc. Silvie Mezírková, smezirkova@seznam.cz.
 Webmaster: Ing. Vašek Kratochvíl, PhD, vktratochvil@gmail.com. Fotografie a videa z „youtube“ můžete vidět v sekci Fotogalerie na www.hostyn.org.

Těšíme se na vaše děti a vnoučata!

Mistrovství světa v hokeji

Kanada obhájila titul

Nevyzpytatelní Američani pohřbili nejprve Slováka, pak Čechy, nakonec sebe

Nedělním finálovým zápasem Kanada-Finsko 2:0 se skončilo letošní MS, které se hrálo v Moskvě a Petrohradě. Vítěznou branku Kanadčanů vstřelil již v 12. minutě McDavid. Do prázdné branky pečtil v poslední vteřině Duchene. Finové, kteří v základní skupině porazili Kanadu 4:0, vyšli poprvé střelecky naprázdno a utrpěli tak první prohru. Finové tak historii nepřepsali, jediná prohra na turnaji jim sebrala šanci stát se první zemí, která by v jedné sezóně vyhrála šampionáty hráčů do osmnácti a dvaceti let i ten seniorský. Finále se odehrálo za silných bezpečnostních opatření, protože vítězům předával pohár Vladimír Putin. Z reakce publika bylo vidět, že na jeho vystoupení jsou smíšené reakce. V souboji o třetí místo zvítězilo Rusko nad Američany 7:2. Američané, kteří prohráli s Kanadčany v semifinále 3:4 porazili ve čtvrtfinále Čechy 2:1 po samostatných nájezdech. Češi získali na šampionátu naposledy medaili v roce 2012. V tomto utkání vedli brankou Zohomy z trestného střelení 1:0, v druhé třetině mladý Matthews srovnal na 1:1, i když nad touto brankou byl otazník, jestli se nejednalo o postavení mimo hru. Když ani v prodloužení nepadla branka, rozhodly samostatné nájezdy, při kterých jediný Matthews proměnil. Při tom mnoho nechybělo a Američané by nepostoupili ani do čtvrtfinále. V posledním utkání ve skupině prohráli v prodloužení se Slovenskem 2:3. Pokud by Slovensko vyhrálo v řádné hrací době postupovalo by a v semifinále by hrál jeden z týmů bývalé federace. Nutno říci, že Češi hráli na tomto šampionátu skvěle. Ironií je, že prohráli jedině utkání s Dánskem 1:2, rovněž po samostatných nájezdech. Překvapivě byly výhry nad Ruskem v úvodním utkání 3:0 a nad Švédskem 4:2. Pořadí ve skupině A: 1. Česko 18, 2. Rusko 18, 3. Švédsko 13, 4. Dánsko 11, 5. Norsko 8, 6. Švýcarsko 8, 7. Lotyšsko 6, 8. Kazachstán 2. Skupina B: 1. Finsko 21, 2. Kanada 18, 3. Německo 13, 4. USA 10, 5. Slovensko 8, 6. Bělorusko 6, 7. Francie 5, 8. Maďarsko 3. Čeští hokejisté se na mistrovství světa v roce 2017, které budou od 5. do 21. května společně pořádat Německo a Francie, představí nakonec ve skupině B v Paříži. Skupina A v Kolíně nad Rýnem: Rusko, USA, Švédsko, Slovensko, Německo, Lotyšsko, Dánsko a Itálie. Skupina B: Kanada, Finsko, ČR, Švýcarsko, Bělorusko, Norsko, Francie, Slovinsko.

***

Ohlédnutí za fotbalovou sezónou 2015/2016

Již před finálem Ligy mistrů, které je tuto sobotu mezi madridskými kluby Realem a Atletikem je jasné, že španělské kluby letos dominují evropským soutěžím. V Evropské lize Sevilla ve finále zdolala Liverpool 3:1. A připočteme-li, že v semifinále této soutěže byl i Villarreal, který vyřadil Sparta 2:1 a 4:2 a že Atletico vyřadilo ve čtvrtfinále Ligy mistrů další skvělý tým Barcelonu, když venku prohrálo 1:2, ale doma zvítězilo 2:0, je jasné že v španělské La Lize jsou nejlepší týmy kontinentu. Otázkou je, jestli se jedná o soutěž nejvyšší, protože jsou velké rozdíly mezi špičkou a dolní polovinou tabulky. Z tohoto pohledu se zdá jako nejzajímavější stále anglická Premier League, kde zvítězil letos překvapivě chudý Leicester. Ten byl před sezónou velkým outsiderem s kurzem 5000:1 na zisk titulu. Přesto se dosud téměř bezejmenní hráči dokázali vzepřít velkoklubům a s náskokem deseti bodů se postarali o jeden z největších šoků v historii sportu. Je to naděje nejen pro fotbal, ale i pro ostatní sféry života, kde platí přísloví, že o peníze jde až na prvním místě. Otázkou je do jaké míry fotbalu prospěje vstup čínských společností. Tradiční anglický fotbalový klub Aston Villa bude mít čínského vlastníka. Tým z Birminghamu, jenž v nedávno skončené sezóně sestoupil z Premier League, koupí za částku 75 až 100 milionů liber magnát Sia Ťien-tchung. Největší čínskou investicí do fotbalu zůstává prosincový vstup konsorcia vedeného společností China Media Capital do Manchesteru City. Za třináct procent akcií zaplatili Číňané 400 milionů dolarů. Čínskému majiteli má také tradiční český klub Slavia Praha. Společnost CEFC bude mít od června v týmu už 81 procent, zbylých 19 zůstane menšinovému vlastníkovi Jiřímu Šimáněmu. Vstup čínského kapitálu je otázkou nejen pro sport, kde můžeme sledovat, že ZOH byly přiděleny Peking, který má jedno z nejhorší ovzduší na světě a je naprosto nevhodný pro zimní sporty. Nedávné události při vítání čínského prezidenta, které režíroval novopečený šéf fotbalové Slavie Jaroslav Tvrdík nespědí rovněž o nástupu demokracie či bezkorupčního prostředí do společnosti. Měl jsem možnost sledovat závěr Synot ligy přímo v Čechách. Nad některými zápasy Plzně nebo Sparty byly otazníky. Platí to zejména o dohrávce utkání Dukla-Sparta, kdy rozhodčí Kocourek nařídil proti domácím penaltu v 96. minutě, ačkoliv nikdo neví vlastně skutečný důvod, protože před tím bylo již

několik přestupků v pokutovém území. Sparta v tomto utkání vyhrála 2:1. Skandálem bylo i učinkování dvou opilýých rozhodčích v utkání Příbram-Slavia 1:3. Čtvrtý rozhodčí Marek Pílný se motal u postranní čáry a v poločase musel být odveden do šatny pořadatelem. Stopy alkoholu byly i u brankového rozhodčího Jecha. Ironií je, že toto utkání proběhlo regulérně. Do druhé ligy sestupuje po padesáti letech Ostrava. Olomouci nepomohla ani výhra 6:0 v posledním utkání nad Teplicemi 6:0. Podle předpokladu Jabloncem remizoval s Příbramí 0:0. Podle sportu.cz předcházelo utkání zvláštní setkání: *Byl to úlet, to už teď ví. „Jasně že šlo o selhání, uznávám, že to byla chyba,“ připustil ex post první muž českého fotbalu a majitel Jablonce v jedné osobě Miroslav Pelta, že před sobotním ligovým duelem svého klubu s Příbramí se neměl vydávat na trávník Střelnice. Natož si pak potřásat rukou a vesele konverzovat s Ivanem Horníkem po boku s hostujícím bossem Jaroslavem Starkou a jeho pravou rukou Romanem Rogozem. I proto, že na ně byly namířeny objektivní fotoaparátů a spouště cvakaly ostosť, neboť v inkriminovaném zápase šlo o moc. Minimálně o bod, který Příbram potřebovala k ligové záchraně.* Jelikož ve finále MOL Cupu porazila Mladá Boleslav Jablonec 2:0, bude hrát předkolo EL pátá Slavia. Do ligy se vrací po roční přestávce Hradec a po sedmnácti letech Karviná. Na Slovensku vyhrál ligu Trenčín před Slovanem, Myjavou a Trnavou. I tyto kluby budou hrát v předkole evropských soutěží.

abe-sport.cz

***

Česká Synot liga Konečná tabulka

1. Plzeň	30	23	2	5	57:25	71
2. Sparta	30	20	4	6	61:24	64
3. Liberec	30	17	7	6	51:35	58
4. Boleslav	30	16	9	5	63:37	57
5. Slavia	30	14	10	6	48:26	52
6. Brno	30	14	5	11	37:38	47
7. Jablonec	30	10	11	9	46:39	41
8. Slovácko	30	12	4	14	37:51	40
9. Bohemians	30	8	13	9	35:37	37
10. Dukla	30	8	11	11	44:41	35
11. Jihlava	30	8	7	15	31:54	31
12. Teplice	30	7	9	14	37:52	30
13. Zlín	30	7	9	14	34:50	30
14. Příbram	30	7	6	17	33:53	27
15. Olomouc	30	6	9	15	35:49	27
16. Ostrava	30	4	2	24	27:65	14

Slovenská Fortuna liga Konečná tabulka

1. Trenčín	33	26	3	4	73:28	81
2. Slovan	33	20	9	4	50:25	69
3. Myjava	33	18	6	9	41:33	60
4. Trnava	33	16	6	11	49:41	54
5. Žilina	33	14	6	13	58:46	48
6. Ružomberok	33	12	9	12	42:41	45
7. Dun. Streda	33	12	7	14	38:42	43
8. Podbrezová	33	10	7	16	43:46	37
9. Zl. Moravce	33	7	10	16	38:57	31
10. Senica	33	7	9	17	30:48	30
11. Michalovce	33	7	8	18	32:55	29
12. Skalica	33	6	6	21	30:62	24

SEAT SALE TO THE WORLD

UNIGLOBE
Enterprise Travel

MEMBER OF: IATA, tico.ca, CTA, ORIGIN AIRLINES INTERNATIONAL ASSOCIATION INC.

1810380

blanka@premieregroup.com

Tel: 416 504 3800
Toll Free: 1 800 825 7577

Monday to Friday: 9:00 AM - 5:00 PM

1221 Yonge Street (at Summerhill Ave.)
Toronto

HEART OF EUROPE HOLIDAYS

863 Bloor St. W.
Toronto, Ont.
(416) 533-0080

281 Danforth Ave.
Toronto, Ont
(416) 466-0330

Signature Realty
INC. OWNED & OPERATED BROKERAGE

Rosti Brankovsky

Broker
Jedinečné služby

Jak prodat dům nebo kondo?
Rosti Brankovský, který má hodně zkušeností s prodejem, to může udělat za vás.

Jak koupit dům nebo kondo?
Když vidíte inzerát nebo nápis Dům na prodej, Rosti Brankovský vám ho může ukázat.

Jsem tu pro vás!
Royal Le Page, Signature Realty
Independently owned and operated brokerage
416/443-0300 - direct 416/443-9575
www.brankovsky.com * e-mail: rostib@rogers.com

Average Home Prices - September
in the Greater Toronto Area